

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9334

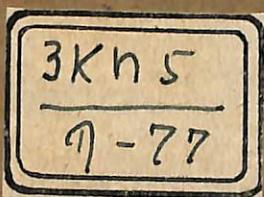
ԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏՐՈՆ. ՅԵՎ ԲԱԳՎԻ ԿՈՄԻՏԵՆԵՐ

Վ. Ի. ՊՈԼՈՆՍԿԻ

ԳԱՐԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՅԵՎ
ԱԴՐԲԵԶԱՆԻ ԿՈՒՄԱԿՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱ-
ԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(ԱԴՐԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏՐՈՆԻ,
ԿԵՆՏ. ՎԵՐ. ՀԱԽՉ., ԲԱԳՎԻ ԿՈՄԻ-
ՏԵՆ ՅԵՎ ԲԱԳ. ՎԵՐ. ՀԱԽՉ. 1032 թ.
ՀՈՒՆԻՍԻ 11-ի ՄԻԱՅՅԱԼ ՊԵ-
ՆՈՒՄՈՒՄ ԱՐՎԱԾ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄԻՑ)

ՀԽԿ Ի Ռ Տ Ա Կ
Института
Постройдения
Академии Наук
СССР

ԱԶԵՐՆԵՐ—1938

22 JUL 2013

24 SEP 2006

A 35

ԱԴՐԿՈՂՄԱՆԻ (Բ) ԿԵՆՏՐՈՆ. ՅԵՎ ԲԱԳՎԻ ԿԱՄԻՑԵՆԵՐ

3kn5
7-77

Վ. Ի. ՊՈԼՈՆՍԿԻ

1 DEC 2009

◆ ԳԱՐՆԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՅԵՎ
ԱՐԲԵԶԱՆԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱ-
ԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(ԱԴՐԿՈՂՄԱՆԻ (Բ) ԿԵՆՏՐՈՆԻ,
ԿԵՆՏ. ՎԵՐ. ՀԱՆՁ., ԲԱԳՎԻ ԿՈՄԻ-
ՏԵՐԻ ՅԵՎ ԲԱԳ. ՎԵՐ. ՀԱՆՁ. 1932 թ.
ՀՈՒՆԻՍԻ 11-ի ՄԻԱՅՅԱԼ. ՊԼԵ-
ՅՈՒՄՈՒՄ ԱՐՎԱՇ ԶԵԿՈՒՑՈՒՑԻՑ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԱ
ԽՈՏՈԽՈՎՑԵԱՆԻ
Ակադեմիա Նաւի
СССР

ԱԶԵՐՆԵՐ-1932

9334

ՑԱՆԿ

- ՑԱՆԿ
1. Կուսակցության քաղաքականության ընդհանուր հարցերը 5
 2. Կոլխոզային առևտուրի և բանվորական մատակարարման մասին 7
 3. Թարնան պյուղատնտեսական կտմանիայի տնտեսական ու քաղաքական արդյունքները 22
 4. Յերկրորդ հնգամյակի մի քանի պրոբլեմները և բամբակարուծության զարգացման հեռանկարները 33
 5. Կուսակցության կտմակերպության դաստիրակշական և ազիտացիոն-մասնական աշխատանքը 36

59243 - 66

և խնդրին, հինն ուղղակի և լիսվին քանդելու իմաստով, այն հասարակական-տնտեսական նոր ձեռլ փոխարինելու համար»:

Հետո ընկ. Լենինը գրում է. «1921 թվի գարունից սկսած մենք այդ սիստեմի, պլանի, մեթոդի, գործողություների սիստեմի տեղ՝ դնում ենք բոլորվին այլ, ուժորմիստական տիպի բանշանդել մանր տնտեսության առևտրի, մանր ձեռնարկողության, կապիտալիզմի հասարակական-տնտեսական հին ձեր, այլ աշխուժացնել առետությը, մանր ձեռնարկողությունը, կապիտալիզմը, զ դուշությամբ և աստիճանաբար նրանց տիրապետությունը, կամ հարավորություն ստանալով նրանց պետական կարգավորման յենթարկելու միջան նրանց աջակցացման չափով»:

«Մենք նահանջել ենք դեպի պետական կապիտալիզմ, բայց նահանջել ենք համապատասխան չափով: Մենք այժմ նահանջում ենք դեպի առետրի պետական կարգավորությունը բայց նահանջում ենք համապատասխան չափով (Լենին «Վուկու Նշանակության մասին այժմ և սոցիալիզմի կատարյալ հաղթանակից հետո» 1921 թիվ, նոյեմբերի 5-ին):

Կուսակցության 11-րդ համագումարում կենտկոմի քաղաքական հաշվետվության ժամանակ լինկ. Լենինն այդ առթիվ հետեւյալ և ասել. «Անհրաժեշտ ե գործն այնպես դնել, վոր հնարավոր լինի կապիտալիստական տնտեսության և կապիտալիստական շրջանառության սովորական բնթացքը, վորովհետեւ դա հարկադր ե ժողովրդին. առանց դրան ապրել չի կարելի»...

Այդ բոլորն ինչիք համար ե ընդունել կուսակցությունը և կյանքի մեջ մտցրել լինկ. Լենինի զեկավորությամբ:

Նրա համար, ընկերներ, վորափեղի ռսերտ մոտենանք զյուղացիական մասսայի, շարքային, աշխատավոր գյուղացիության հետ և սկսել առաջ շարժմել անսահման անվերջ կերպով զանգաղ, քան մենք ենք յերազում, բայց դրա փոխարեն այնպես, վոր իրոնք մեզ հետ առաջ կշարժվի ամբողջ մասսան: Ապա իր ժամանակին այդ շարժումն այնպես կարտանա, վորի մասին մենք այժմ յերազել անդամ չենք բարորդ (Լենին—Ռուսկոմկուսի կենտրոնմի քաղաքական հաշվետվությունը XI համագումարում):

Մենք տեսնում ենք, ընկերներ, վոր Լենինի պրոդոզն ու կուսակցության գիծը լիովին արդարացրել են իրանց:

Մենք սոցշինարարության տեմպերի ու մասշտարների այդ հակայական արտգացման ենք հասել:

ՆԵՊ-ը սկսվել է, վորափեղ վորոշ նահանջ՝ ուժիքը վերադասաւորելու՝ նոր հարձակման համար, վոր ծավալվել է, վորափեղ սոցիալիզմի հաղթական հարձակում ամբողջ ֆրոնտի վրա:

Լենինյան քաղաքականության ճիշտ մշակումն ու կենսագործումը կապված է յեղել այն պայքարի հետ, վոր կուսակցությունը մղել է յերկու ֆրոնտի վրա,—արտօնիքստագինովկական բլոկի գեմ, վորի մի մասը Տրոցկու գլխավորությամբ անցել է հականեղափոխության բանակը, և աջ ուկոնիստների դեմ:

Այդ պայքարում ամեն տեսակի ոպորտունիստները կուսակցությանը հակադրել են իրանց տնտեսական քաղաքականության պլանները, վորոնք շարունակ տարել են գեղի կուսակցության և պղոխտարիատի պարտությունը, ապա ուրեմն և՛ խորհրդային իշխանության տապալումն, այսինքն՝ դեպի կապիտալիզմի վերականգնումը:

Այդ պայքարում, վոր ընկ. Ստալինն եր զեկավարում, կուսակցությունը զարգացրել ու կոնկրետացրել ե լենինի պլանը՝ ապահովելով նրա սյութական բազան, նրա իրականացումը և կատարյալ հաղթանակը:

Ահա, թե ինչ ե ասել 1929 թվի ապրիլին ընկ. Ստալինը վեկանի կենտկոմի պլենումում արտասանած իր ճառում՝ վեկանի (բ) մեջ յեղած աջ թեքման մասին:

Մերկացնելով Բուլարինին, ընկ. Ստալինն ասել ե. «Մենք գործ ունենք տնտեսական քաղաքականության յերկու տարբեր պլանների հետ:

Կուսակցության պլանն ե.

1) Մենք վերազինում ենք (վերակառուցում) արդյունաբերությունը:

2) Մենք սկսում ենք լրջորեն վերազինել (վերակառուցել) գյուղական տնտեսությունը:

3) Դրա համար պետք ե ընդլայնել կոլխոզների և սովխոզների շինարարությունը, պայմանագրման և ՄՏԿ մասսայական կիրառումը, վորպես ինդուստրիալի և գյուղական տնտեսության միջև առաջրական կապ սահմանելու միջոց:

4) Ինչ վերաբերում ե ներկա մոմենտում հացամթերությունների գժվարություններին, ապա անհրաժեշտ և ժամանակավոր արտակարգ միջոցների թույլատրելիքությունն ընդունել, ամրապնդված չքավոր-միջակ մասսաների հասարակական ոգնությամբ, վորպես կուլակության դիմագրությունը փշելու և մեծագույն չափերով նրա հացի ավելցուկները վերցնելու միջոցներից մեկն, անհրաժեշտ նրա համար, վորպեզի հաց չներմուծներ և վայուտան պահենք ինդուստրիան զարգացնելու համար:

5) Անհատական չքավոր ու միջակ տնտեսությունը խաղացել ու կլազմա դեռ գերակառող գերը յերկրին պարեն և հումուրի մատակարար ելու գործումը բայց միայն դա բավական չե արդին, —ուստի չքավոր միջակ անհատական տնտեսության զարգացումը պետք ե լրացնել կոլխոզների ու սովխոզների զարգացումը, մասսայական պայմանագրությամբ, ՄՏԿ-երի ուժեղ զարգացումը, զյուղական տնտեսությունից կապիտալիստական տարբերի գուրս մղումն ու զյուղացիական անհատական տնտեսություններն աստիճանաբար խողոր կոլեկտիվ տնտեսությունների, կոլեկտիվ աշխատանքի սեւմների վրա զնելը հեշտացնելու համար:

6) Բայց այդ բոլորին հասնելու համար, ամենից առաջ ստեղծագույն առաջարկի մեջ մետաղային գործարանների, գյուղատնտեսա-

կ չն մեքենաներ շինող գործարանների զարգացումը և այլն՝ Առաջ դրան անկարելի ե լուծել հացահատիկային պրոբլեմը և գյուղական տնտեսության վերակառուցման հարցը:

Յեզրակացուրդուն. զյուղական տնտեսության վերակառուցման բանակին ե հանդիսանում մեր ինդրուսրիայի զարգացման արտօնեմպը:

Դա արդեն անշուշտ տարրերվում է նրանից, ինչ ընկ. Լենինն է ասել ՆԵՊ-ի սկզբում: Սակայն տարրերությունը հենց իրաւականի մեջ չի գտնվում, վոր նշել է լենինն ու զարգացրելն կ. Ստալինը, այլ հոգուտ պրոլետարիատի և սոցիալիզմի փոխ գաճ՝ ուժերի փոխարաբերությունների մեջ:

Դեռ 1929 թվի դեկտեմբերին, ադրանիկ-սարքսիստների կոնֆերանսում արտասանած իր պատմական ճառում, ընկ, Ստալինը նոր լողունգ է տվել՝ կուլակությանը վորպես դասակարգ վերացնելու մասին: Ահա նրա խոսքերը. «Այժմ մենք, ինչպես տեսնում եք, նյութական բազա ունենք կուլակային արտադրությունը կովազների ու սովորությունով փոխարինելու համար: Ահա թե ինչու կուլակության դեմ մեր հարձակումը այժմ անկասկած հաջողություն ունի: Ահա թե ինչու վերջին ժամանակներս մենք կուլակության դեմ շահագործական ձգություններ սահմանափակելու քաղաքականությունից՝ անցել ենք կուլակությանը—վորպես դասակարգ վերացնելու քաղաքականությանը»:

Իրականացնելով կուսակցության հիմնական գիծը այդ հիմունքներով, չսայած այն անցողակի դժվարություններին, վոր այժմ մենք ունենք, կուսակցությունը վճռական հաղթություններ և ունեցել:

Ինչպես գիտեք, հիմնական հացահատիկային ուայոններում՝ հիմնականում արդեն ավարտված ե կուլակության մասնակության վորպես դասակարգի վերացումը:

Ահա թե ինչպիսի հսկայական տնտեսական ու սոցիալական տեղաշարժեր են յեղել այդ ժամանակամիջոցում, նոր անտեսական քաղաքականությունն իրականացնելիս:

Իսկ ինչ համեմատություն և ինչ նմանություն կարող ե լինել մեր ներկա դրության և ՆԵՊ-ի սկզբնական ժամանակաշրջանի միջև:

Այն ժամանակ մենք պատերազմից հետո մնացած՝ քարուքանդ յեղած արդյունաբերություն ենք ունեցել, գետ չենք կարողանում տերություն անել և պետք է սովորենք մենատընտես զյուղացու հետ առևառը անելը, այդ բանը թույլ տալով նեպմանական բուրժուազիային վորոշ պայմաններով, իմանալով, վոր մանր զյուղացիական տնտեսությունից ամեն ժամ և ամեն բույե կապիտալիստական տարրեր են ծնվում:

Իսկ այժմ:

«Խորհրդական Միությունում սոցիալիզմի հիմքի կառուցման ավարտումը նշանակում է, վոր լենինյան «ով-ումը հարցը լիո-

վին և անդառնալի կերպով վճռված ե կապիտալիզմի դեմ, հոգուտ սոցիալիզմի թե քաղաքում և թե զյուղում, (17-րդ կուսկոնֆերանս),

Նշանակում է, ընկերներ, կուսակցության կողմից ներկայումը կենակործվող միջոցառումները վոչ մի հիմք չկա համեմատելու ՆԵՊ-ի առաջին միջոցառումների հետ: Արմատապես փոխվել է մեր եղորհ: Միության ամբողջ գեմքը, արմատապես փոխվել են դասակարգային հարաբերությունները, հակայական սոցիալական տեղաշարժեր են կատարվել հոգուտ պրոլետարիատի, հոգուտ սոցիալիզմի:

Ահա թե ինչու հացամմթերումների մասին կենտկոմի և Փողկոմի իշխանության վորոշումները սկսվում են հետեւյալ բառերով: «Կոլխոզային և սովխոզային սիստեմի կողմից անհատական տնտեսությունների նկատմամբ ունեցած հաղթության և գյուղում կուլակային տարրերի ջախջախման հիմունքով և այլն և այլն, Յեղ հետո, «Լենինյան կուսակցության քաղականությունն իրականացնելու շնորհիվ, յերկիրը դուրս ե յեկել հացահատիկային տնտեսության ճգնաժամարում և հաղթանարում և անցյալ տարվա յերաշտից առաջացած դժվարությունները... Ավելի ու ավելի են աճում Խորհրդային Միության հնարավորություններն արդյունաբերական ապրանքների արտադրության ասպարիգում, թե կովխոզների արտադրական կարիքները և թե զյուղի աշխատավորների անձնական պահաւ շները բավարարելու համար.. Կոլխոզային ասիստուրն ավելի ու ավելի հանդիսանում է կարեվոր լրացուցիչ աղբյուր քաղաքին զյուղատեսեական մթերքներ մատակարարելու զործում: Յեղ վերջումը. «Պարտավորեցնելով իշխանության տեղական որգաններին այդ բանում կոլխոզներին և կովխոզներին լիովին աջակցություն ցույց տալ և միջոցներ ձեռք առնել՝ արմասախի անելու մասնավորներին յեղ ձեռքն-ձեռք զնող սպեկուլյաններին, վորոնք փորձում են ըստվել կոլխոզային առենդի առենդում հաւաքի առենդում հաւաքին:

Դրանք, ընկերներ, խորը քաղաքական նշանակություն ունեցող վորոշումներ են: Դրանք մեր զարգացման վորոշ ետապի, ցանուցիր զյուղացիական անհատական տնտեսություններից՝ դեպի կովխոզների խոշոր հոգագործության անցնելու հանրագումարն են տալիս:

Այդ վորոշումները պետք է լավ ըմբռնել յեղ յուրացնել՝ համարձակ, յեռանդուն և ճիշավ կերպով կենսագործելու համար:

Ամենից առաջ ինչդիրը կայանում է արդ վորոշումների հետապա պարզաբանման մեջ: Դրանք արդեն հասցրված են մինչև ուայոններն ու զյուղացիական, կովխոզային մասսանները, բայց դա բավական չե: Մեր ակտիվն ու ամբողջ կազմակերպությունը պետք է ել ավելի հիմնավոր կերպով, ավելի լրջորեն, խոր մշակեն և յուրացնեն այդ վորոշումները, վորպեսի դրանք վստահութեն ու ճշտիվ պարզաբանեն բանիցների, կովխոզներին ու մենատես աշխատավոր զյուղացիների ամենալայն մասսաներին, Պետք է այդ հիման վրա աշխատել ավելի զարգացնել կոլ-

խողային շարժման ու գոյություն ունեցող կոլխողների կազմակերպչա-տնտեսական ամրապնդումը Մթերումների և կոլխողային առևտրի մասին ՎԵԿԱՊ-Ե (բ) Կենտկոմի վորոշումները հատկապես այդ ուղղությամբ են գնում, կոլխողների նոր ներքին ռեսուրսները մոբիլիզացիայի յենթարկելով, նրանցում սոցիալիստական կուտակման աճեցման համար, նոր խթան տալով կոլխողների զարգացման և կազմակերպչա-տնտեսական ու քաղաքական ամրապնդման համար:

Մեր գործնական աշխատանքում հիմնականն է. կոլխողների, կոլխողների ու աշխատավոր մենատնտեսների նախաձեռնությունն ու ինքնագործումներությունն արձակել կոլխողային առևտրի ասպարիզում, միևնույն ժամանակ կառավարության կողմից հաստատված գյուղացիական սեկտորում և սովորողներում հացի և մսի մթերման պլանների իրագործումն ապահովելով:

Կուսակցության և կառավարության այդ վորոշումների հիման վրա գեռ ես լայնորեն ու համարձակ կերպով չե արձակված նախաձեռնությունն ու ինքնագործումներությունը վոչ Բագվում, վոչ ել վորեւ ռայոնում, և յեթե վորոշ ընկերներ կարծում են, թե առաջին յերկուս քայլերն ու չամրապնդված կոլխողային բաղարներն արգեն կոլխողային առևտրի զարգացումն ե, ապա նրանք խորապես սիսալվում են, նրանք թերագնահատում են բոլոր այն միջոցառումները, վորոնք բգխում են այդ կարեվորագույն վորոշումներից: Թերագնահատում են նույնպես, վոր այդ բնագավառում զասակարգային պայքարի սաստկացումն ե կենտրոնանում:

Անընդհատ պայքարելով սպեկուլանտի ու ձեռքե-ձեռք գնողների գեմ պետք ե մասսայական լայն զարգացում, տալ կոլխողային առևտրին զնել այդ խորհրդային կուլտուրական առևտրի և քաղաքի ու գյուղի կազմակերպված ապրանքա-շրջանառության առաջնահատմանի վրա:

Ամենից առաջ, մենք պետք ե պայքարենք կոլխողային առևտրի բյուրոկրատական կենտրոնացման փորձերի գեմ, վորովհետ այդ բյուրոկրատական կենտրոնացումն ըստ եյության կուսակցության վորոշումների սարուած ե, «ձախ» վարչարարության փորձ, սեղմում ե, այդ կարևորագույն հարցում կուսակցության հիմնական գիծը վիմեցնելու համար:

Հարկավոր ե յուրաքանչյուր քայլափոխում անշեղ կերպով պայքարել վարչարարության այն ամեն տեսակ տարրերի գեմ, վորոնք ուղղված են կոլխողների ու աշխատավոր մենատնտեսների գեմ, կազմակերպելով լայն մասսաները և բացատրելով կուսակցության և կառավարության այս կարևորագույն վորոշումները, ընդունել տեղերում բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ նրանց անհապաղ իրացման համար: Խսկ այդ միջոցները շատ բազմազան են: Նրանք հիմնված են մեր բոլոր կազմակերպությունների կոոպերատիվային, խորհրդային, տնտեսական, պլոտիմիութենական և կուսակցական քաղաքում և գյուղումնախածենության և ինքնագործումներության վրա: Հարկավոր ե ընդարձակել

գյուղացիական առորյա պետքերի համար անհրաժեշտ առարկաների արտադրությունը: Աղբկոմկուսի (բ) կենտկոմն արդեն տվել ե մի շարք ցուցմունքներ պրոմկոոպերացիային, ինվալիդների կոոպերացիային, Աղբերիտութիվակին և այլն:

Բայց առ այժմ, այս միջոցառումները և ցուցմունքներն իրացվում են դան: աղ և անբավարար կերպով, գեռ ինչպես յերկում ե, տեղից չեն շարժվել: Խսկ այն ինչ վոչ միայն արդյուն: կոոպերացիան, այլ և մեր խոշոր ձեռնարկությունները, այնպիսիները, ինչպէս են նմիտությունը կործանելով կամաց արդյունքներից շատ բան կարող են պատրաստել գյուղացիության կամաց համար: Խան լայն սպառման և մանավանդ գյուղացիության առորյա պետքերի համար առարկաներ պատրաստելու ուղղակի արհամարելու մի շարք փաստեր: Առաջ, շուկա եին գնում գյուղացիության առորյա պետքերի համար յերկաթից, փայտից, մորթուց պատրաստած ամեն տեսակի բազմաթիվ շինվածքները: Նրանց արտադրությունը հիմա հնարավոր ե գգոմի չափով լայնացնելու ամեն տեսակ, մանավանդ խոշոր ձեռնարկությունների մնացորդներից: ՍԽՀՄ ծանր արդյունաբերության ժողկոմատում ստեղծած ե լայն սպառման հատուկ բաժանմունք, շատ մեծ չափով կրծատվ և են զանազան հիմնարկային կազմակերպությունները պահանջները հյուսվածքի, կոչկերների, նույն խսկ արտադր.-հագուստեղենի համար, վորը, ինչպես տեղին ե ասել, յերբեմն ամիսներով և տարինենությունների ընացել ե մի քանի տնտեսորդանների պահեստներում վորակեա մեռած կապիտալ, այն ժամանակ, յերբ մենք այդ բոլորը կարող ենք ապրանքաշրջանասության մեջ դնել:

Մի խոսքով, ընկերներ, մեր յուրաքանչյուր կազմակերպություն, թե Բագվում և թե ուայոններում պետք ե ցուցաբերի ամենամեծ ինքնագործումներություն և նախաձեռնություն, սակայն առանց խախտելու, այլ ամենից առաջ ապաշնովելով իր արդիինպահնը, առանց սայթաքելու գեափ ուղղակի ապրանքամթերքային փոխանակության ուղին: Յեթե, որինակ, կենինյան տեղատիլ ֆարբիկը սկսեր իր համար առեսուր անել իր գործվածքներով կոլխոզների ու գյուղացիների հետ, դա, ընկերներ, վոչ մի ընդհանուր բան չեր ունենա մեր կուսակցության գծի հետ: Դա կիններ ուղղակի մթերափոխանակություն, վոր գնում և հակառակ սոցանասության պահանջների զեկավարության:

Այս աշխատանքը պետք ե կատարել առանց խախտելու սոցիալիստական անտեսության պլանները: Հասնել գյուղացիական առորյա գործածության առարկաների արտադրությունը լայնացնելուն վորակեա լրացում մեր արդյունաբերության և տնայնագործական-արտ. կոոպերացիայի գործվածքների, գլխավորագուն արտադրության մնացորդների հաշվին:

Այսուհետեւ հարմար և բարեկինված բազարի խնդիրը, այն բազարի, վորտեղ ջուր կա անսառունի համար, վորտեղ արեից պաշտպանվելու համար գոմ և ծածկոց կա, վորտեղ հնարավորություն կա կեր ձեռք բերել, վորտեղ կան ամենաարարական

պայմանները հենց իր կոլխոզնիկի համար, փորտեղ անպայման պետք ե լինի թեյատուն և պետք ե ծագալի մասայական, քաղաքական աշխատանքը և աղիտացիան կոլխոզնիկների և աշխատավոր գյուղացիության միջև։ Գյուղացին, կոլխոզնիկն իր դյուղատնեսական մթերքի փոխարեն պետք ե բազարից տանի վոչ միայն արտադրության իր առորյա գործածության, ընտանիքը հագնելու համար անհրաժեշտ առարկաներ, այլ և վերջին քաղաքական ճիշտ նորությունները, լսված վոչ թե կուլակից կամ մոլայից, այլ բորհըգային ագիտատորից։

Հարկավոր ե աւահովել ոգնությունը կոլխոզնիկներին և կոլխոզի ներսում։ Յեթե կոլխոզնիկն ունի և կամենում և ծախել իր հավը, նա կարող ե և չսպասել, մինչև վոր ամբողջ կոլխոզը շուկա զուրս բերի մեծ քանակով հավեր։ Յեթե այժմ նրան հարկավոր են կոճակներ, թելեր և այն, նա պետք ե հնարավորություն ունենա տանելու կամ ուղարկելու իր հավը, վոչխարը, ճաղը, կանաչեղենը սեխը, մրգեղենը կամ ձմերուկը և ծախելու կոլխոզային շուկայում։ Այս բանուն հարկավոր ե նրանց ցույց տալ ամեն տեսակ աշակցություն և այս գործը կազմակերպել հաշվի-առնելով առանձին կոլխոզնիկի պահանջները, սակայն առանց ի վնաս և նույնիսկ հոգուտ ամբողջ կոլխոզի։

Այստեղ ել, ընկերներ, ձեր նախաձ ոնությունը տեղերում ունի գործներության հսկայական ասպարեզ, միայն թե ձևական վե բաքերմունք չինի զեպի գործը և դեպի մարդիկ, միայն թե մենք ամեն տեսակ սեղովուցիաների հետեւ տեսնենք ուսեալ իրականյությունը, կենդանի մարդուն, նրա պահանջները, նրակարիքները, ուղղություն տալով նրանց համապատասխան մեր իերկու ընդհանուր շահերի։

Իհարկե, կոլխոզային առևտրում զլխավորն և ամբողջ կոլխոզների, փորպես խոշոր գյուղատնտեսական արտադրության կազմակերպությունների՝ շուկա գուրս գալը։

Հարկավոր ե հետեւել, վոր վարչարարություն չինի կոլխոզնիկի վերա, երմամբ հենց նույն շուկայում։ ՎեհԱ.ՊԵ-ի (բ) կենտկոմի փորոշումների մեջ ասված ե, վոր կոլխոզային առևտրի գներն ստեղծվում են շուկայում։ Բայց արդեն փորձեր են յեղել հրամանի միջոցով սահմանել միջին գներ, «նորմալ» գներ և այն։ Դա կուսակցության գծի աղավաղումն ե, ով այդպես և վարդում, նա պետք ե ամենախիստ կերպով պատժի կուսակցության և կառավարության դիրքեկտիվները խախտելու համար։ Մենք չենք հրաժարվում գների վրա հսկելուց, աշխատելով, վոր կոռպերացիան և պետականուրն ազգեն տնտեսպես այն յեղանակով, վոր կոլխոզային շուկայում սպեկուլյատիվ գներ չենք։ Դա կինի յուրահատուկ մրցում և միաժամանակ պայքար ընդդեմ կուլակալին աղդեցությունների, վորոնք կարտահայտվեն կոլխոզների, կոլխոզնիկների և աշխատավոր մենանտեսների միջավայրում։

Գները բարձրացնելու փորձեր կիխեն վոչ միայն ձեռքե-ձեռք գնողների և սպեկուլյանտների, այլև առանձին կոլխոզների և

կոլխոզնիկների կողմից, բայց մոտեցումը դեղի նրանց պետք ե լինի ուրիշ, քան դեղի մեր դասակարգային թշնամին - ձեռքեծենոք գնողը - սպեկուլյանտը, այն և մասսայական քաղաքական աշխատանքի և պետառեալ ու կոռպերացիայի տնտեսական ներդրության միջոցներով։

Ինձ պատմել են այն մասին, թե ինչպես մեր միլիցիան մինչև այսոր դեռ փորությունը տեղերում և այդ վորոշումները։ Սաված ե, վոր չի կարելի կոլխոզնիկ-գյուղացուց շուկայում առետուր անելու իրավունքի համար առնել սայլին մի ուղղուց ավելի։ Սյատես և արվում. մի միլիցիոններ մոտենում և կոլխոզնիկ-գյուղացուն և նրանից առնում և մի ուղղի, 10 ըուղեից հետո մոտենում և մի ուղի միլիցիոններ և նույնպես նրանից առնում և մի ուղղի։ Մի քանի ժամանակից հետո մոտենում և յերրողը և կրկին տանում մի ուղղի։ Այդ կամայականությունը և ապորինի գանձումները դեռ կան բագվում և նրա ույսումներում։ Փետք ե ամուր հարգածել այս յերկույթները միլիցիայի մեջ, անդադար պայքարելով կամայականության և ապորինի, անձիշտ գանձումների դեմ։ Վոչ մի կասկած չկա, վոր այդպիսի գանձումների և ապորինի գործողությունն ըի հանցավորն ըն պետք ե անմնջապես արտաքսվեն կոմյերիտմությունից և կուսակցությունից և պետք ե դրա համար ամենաիստ կերպով պատասխանառությունը լինեն խորհրդային որենքի առաջ։

Կոլխոզային առետը պրակտիկան դեռ մեզ շատ նոր, հետաքրքրական և ոգտական բան կտա՝ ինչպես բանվոր դասակարգին, նույնպես և կոլխոզային գյուղացիության համար։ Հարկավոր ե միայն առանձին պետքել այս գործի ճիշտ կուսակցական զեկավարությունը և իրենց - մասսաների լայն նախաձեռնությունն ու ինքնագործունեությունը։

Ըստ սմին հարկավոր ե նկատի ունենալ պայքարը յերկու ֆրոնտում ընդդեմ «ձախ» վաշտարարյան, մասսաներից կուրքաված լինելուն և ընդդեմ կոլխոզնիկների ու աշխատավոր գյուղացիության մոտ գնալու յերկուողի։ Այս տրամադրությունների տակ թագնվում են զեպի բանվոր դասակարգի և աշխատավոր գյուղացության դաշներն ունեցած տրոցկիստական թերահավատության, կոլխոզնիկի, փորպես գյուղում խորհրդային իշխանության ամուր հենարանի և աշխատավոր մենանախեսի՝ վաղիա կոլխոզնիկի դերի տրոցկիստական թերբերունման մնացորդները Այն ինչ կուլտօլը, սպեկուլյանտն և հոգեկուրականությունն շեղում են գյուղացուն, կոլխոզնիկին և աշխատավորին։ Բոլցիկների վորպես կազմակերպիչների խնդիրն և հենց մտնել մասսաների մեջ, լայն բացատրելով կուսակցության վորշումները, կիրաւություն անհրաժեշտ գործական միջոցառությունները, արձակելով կոլխոզների, կոլխոզնիկների և աշխատավոր մենանախեսների, ինչպես խորհրդային ու կոռպերատիվային կազմակերպությունների նախաձեռնությունն ու ինքնագործունեությունը՝ կոլխոզային պատրիարքի և քաղաքի ապրանքաշրջանառության զարգացման տսպարեզում։

Ազ թեվում մենք ունենալու ենք հուսադրում ինքնահոսի վը-
րա.—Են, ամեն ինչ ինքն իրան առաջ կդնաւ վորաշումը, վնաս
չունի, վատ չե, զյուղացիության հիմնական մասսաները համա-
կրանքով են նայում այդ վորոշումներին: Կուլակն, ինարկե, չե-
հավատում, նա գտնում է, վոր կուսակցությունն ու կառավարու-
թյունն այստեղ իր համար թակարդ են լարում, — գուցե և դա-
այդպես եւ: Սակայն ընկերներ, աջ ոպորտունիզմը յեվ բարեհոգի-
վերաբերմունքը դեպի կուլակը, ձեռքեծեռք գնողն ու սպեկու-
լյանտը, տանում ե դեպի նրանց հետ ձուլվելը, ուրեմն և դեպի
կուսակցության ու բանվոր դասակարգին դավաճանելը:

Ուստի մեր անելիքն ե հանդիսանում շարունակ և անհաշտ
պայքար մղել ոպորտունիզմի ամեն տեսակ արտահայտություն-
ների և գործնականում կուսակցության գիծը ծուելու դեմ:

Կոլխոզային առեվտրի ու ապրանքաշրջանառության լայնաց-
ման համար ձեռք առած բոլոր միջոցառումները յերկրորդ հնդ-
ամյակի վերջերին պետք ե 2-3 անդամ ավելացնեն բնակչու-
թյան ապահովությունը սպառողական ապրանքներով ու մննդով.
Նախապատրաստեն նորմայացրած ապրանքների բաց թողնելու
վերացումը յեվ կենտրոնացած բաշխման սիստեմի փոխարինու-
մը խորհրդային ծավալուն առեվտրով:

Հենց դրանում ե կայանում ՎեհԱՊԵ-ի (ը) կենտկոմի և կա-
ռավարության ընդունած վորոշումների հիմնական իմաստը:

Մենք, ընկերներ, կոլխոզային առեւտրի ու փակրանկուպների
ինքնամթերումների մասին Բազվի կոմիտեի վորոշումն ունենք:
Յես կարծում եմ, վոր բոլոր այստեղ ներկա գտնվողները ծա-
ռոթ են այդ վորոշմանը: Մենք առաջ թագվում 26 փակրանկո-
ուպներ ենք նշել, ևսո դրանց թիվը հասել ե 38 ի: Բոլոր այդ
փակրանկուպական կոոպերատիվներն իրենց բրիգադներն են ջո-
կել Սպառ. Ընկ. Բազվի Միության, ույոնական կուսակագմակեր-
պությունների ու Բազվորչորդի հետ միասին և ուղարկվում են
գյուղը: Այդ բանին մենք բացառիկ նշանակություն ենք տալիս:
Հարցն, ինարկե, նրանում ե, վոր հարմար մարդիկ ջոկվեն, վոր
մարդիկ զնային ոգնելու կոլխոզներին, բացատրեն զուղացուն,
չասարակացներով կոլխոզային առեւտրի զարգացման հետ կապ-
կերներն ընտրված են անձնապես, հաստատված են կուսակցու-
թյան Բազկոմիտեի կողմից: Յես կարծում եմ, վոր նրանց գյուղ
գնալը և կոլխոզային առեւտրի պարզաբանման ու կազմակերպ-
ման վերաբերող տարած աշխատանքը մեծապես կնպաստի փակ
րան կոոպների ու կոլխոզների միջն առեւտրական հարաբերու-
թյուններ ստեղծելուն, իսկ դա արագությամբ կազդի բանվորական
մատկարարման յեվ ճաշարաններում հասարակական սննդի բարե-
րավման գործի վրա: Չպետք ե միայն չափազանց շտապել ու
ջղայնացնել գյուղացուն, այլ համբերությամբ բացատրել, հաշ-
տի առնելով ազգային պայմաններն ու յուրաքանչյուր կոլխոզի
առիվը և նրա տնտեսության բնույթը, չխանգարել, յերբ մարդիկ

աշխատում են, ոգնել տրանսպորտի, տարայի և մյուս հարցերի
լուծմանը: Այդ բոլորը պետք ե հաշվի տանեն գյուղ գնացող ըն-
կերները: Առանց կուսակցության ու այլ կոմիտեների տեղում չի կարե-
լի այդ աշխատանքը տանել: Այսաեղ են գրեթե մեր կուսակցու-
թյան գյուղական ու այլ կոմիտեների բոլոր քարտուղարները: Կենտրո-
նական կոմիտեն, ընկերներ, ձեզ վրա ե դնում այդ բրիգադնե-
րի աշխատանքի արդյունքի պատասխանավորությունը: Մենք հա-
վատացած ենք, վոր ձեր ողնությամբ՝ նրանք իսկապես մեծ և ոգ-
տակար աշխատանք կատարելու:

Անցնում եմ բանվորական մատակարարման հարցին: Յես այս
տեղ ցանկանում եմ ձեր ուշադրությունը հրավիրել բանվորա-
կան մատակարարման աղբյուրների վրա:

Առաջին յել հիմնական աղբյուրը՝ կենտրոնացրած ֆոնդերն
են, վոր պետությունն ե տախոս ներքին ռեսուլտատներով իրան
պարենով պահանջվելու հնարավորություն չունեցող հիմնական
ձյուղերի և արդյունաբերական կենտրոնների համար:

Բազուն գտնվում ե ամեն տեսակ հերթերից գուրս մատակա-
րարվող քաղաքային «առանձին» ցուցակում: Բնարկե, մեզ մոտ
նավթի հետ են կապված Բազվի հիմնական պրոլետարական կագ-
րերը՝ բայց այնուամենայնիվ մենք, թերևս այդ կարգով կեն-
տրոնական կառավարությունից մի բան ավել ենք վերցնում,
այդ պատճառով բավականաչափ չոգտագործելով ներքին հնա-
րավորությունները: Անպայման, Բազվի ինդուստրիալ պրոլետա-
րիատի հիմնական կարգերը պետք ե ապահովեն և կապահով-
վեն մատակարարման կենտրոնացրած ֆոնդով, բայց, այնուամե-
նայնիվ, մենք այստեղ մի բան տնտեսել կարող ենք և պարտա-
վոր ենք:

Հացամթերումներն ու մամթերումները կրօնավում են, հե-
տկարար և փոքր ինչ կլրճատվի պետական կենտրոնացրած մա-
տակարարման ֆոնդը: Մեր անելիքը նրանում ե կայանում, վոր
աղնվությամբ ինքներս մեզ ստուգենք և ձիշտ կերպով իրաց-
նենք այն, ինչ վոր տրվում ե կենտրոնական և անդրկովասյան
կառավարության կողմից, ոգնելով Բանվորա Գլուղացիական Տես-
չությանը, ինչպես հարկավոր ե ստուգելու կենտրոնացրած
ցուցակի համաձայն բանվորական մատակարարման կոնտին-
գենտը:

Պետք ե կազմակերպել կենտրոնացրած մատակարարումը. վոչ
միայն հացի, մսի, շաքարի, յուղերի և այն բաների «նարյադ»
ստանալ այլ և ակտիվ մասնակցություն ունենալ նրա իրացմա-
նը, այսինքն՝ այդ ֆոնդերով և ընարյացներով» մթերքները հաս-
ցնելուն: Այդ աշխատանքը թուլացնել վոչ մի կերպ չի կարելի,
Բազվի պրոլետարիատի բանվորական մատակարարման կենտրո-
նացրած ֆոնդի լիովին իրացման համար մզկող այդ պայքարը
պետք ե շարունակել առանց թուլացնելու: Այդ տեսակերպ մեզ
համար պետք ե միանգամայն պարզ լինի, թէ ինչ ահազին նշա-
կություն ունի կոլխոզներում, սովորողներում և անհատական
աշխատական սիկտորում հացի և անասունների մթերման պլա-
դյուղացիական սիկտորում հացի և անասունների մթերման պլա-

Նի 100%-ով իրագործումը, վորը հաստատված ե կենտրոնական կառավարության, անդրկովկասյան և մեր հանրապետական կաղմանքությունների կողմից:

Աշխատավոր գյուղացիության առաջ հանդես գալով վոչ իրբե «մթերող», այլ իրբե մասսաների կազմակերպիչ շարունակ պայքարելով կուլակի և ձեռքե-ձեռք զնողների դեմ, մենք պետք ե լիովին և ամբողջապես ապահովենք հացի հանասունների մթերման կենտրոնացրած պլանները:

Բազվի բանվորների և Ադրեշանի բոլոր բանվորների մատակարարման լեռնարդ լրացուցիչ աղբյուն ե-կոլխողային առևտությունը, այդ մասին յես արդեն բավականաշափ խոսել եմ, ինչքան արագությամբ իրացնենք կոլխողային առևտորի մասին կուսակցության և կառավարության վորոշությունը, նույնքան դականդրադանա մեր բանվորական մատակարարման բարեկալման վրա: Անա թե ինչու յես առանձնապես շեշտեցի գյուղը մարդիկ ուղարկելու մասին կուսակցության Բազվի կոմիտեի կայացրած վորոշումը, վորը պետք ե կատարել այնպես, վոր արագությամբ կոլխոզային առևտուր կազմակերպիչ հենց ուղարկելում, բազվի բազարներում և կուսակցություններում, սովորողներում և ԱՇե-երում:

Հակայական, հաշվեառման չենթարկվող ներքին ռեզենտական կուսակցություններ կուսակցության առևտորի զարգացման պլանի իրականացնելու ժամանակ:

Դա նշանակում ե, վոր այդ հիմունքով մենք արագությամբ կարողանանք բարեկավել բանվորական մատակարարումը: Հետեւալը—կոոպերացիայի ձեռնարկություններն են, ձիշտ ե, մեր կոոպերացիան, մասնավորապես Սպառ. Ընկ. Բազվի Միությունը գեռ առանձնապես լայնորեն չի ոգտագործում այդ աղբյուրն ու կազմակերպում, սակայն յես կարծում եմ, ընկ. Յուղիչը (Սպառ. Ընկ. Բազվի Միութ. նախազահ) և կոոպերացիայի մյուս աշխատակիցներն այս տեղ կատամեն թե այդ ասպարիզում իրանց ունեցած թերությունների մասին, վոր գեռ շատ մեծ են, թե նվաճումների մասին, վոր անպայման ունին, ինչպես և այն միջոցառումների մասին, վոր նրանք են նշում կոոպերացիայի ձեռնարկությունների, կաթնատնտեսութեան ֆերմաների, խոզաբուծության, ճաղարաբուծության, թռչնաբուծության, այգիների, բանջարանոցների և ձենորսարանների մեծադրույն չափերով զարդացման համար՝ մեծ արդյունաբերական մասշտաբով: Բազվի կոոպերացիայի—Սպառ. Ընկ. Բազվի Միության, յիշկաթուղայինների ու վողնիկների մոտ միջոցներ կոտնվեն, իսկ այդ կողմից հրահանգներն ավելի են, քան հարկավոր ե,

Վերջապես՝ հենց իրանց, փականկոոպների ու ձեռնարկությունների բանվորների ինքնագործունենակությունը՝ ճաշարանների և մյուս ավելորդ մատարանոցների ոգտագործման վերաբերմաքը նողանոցներ, ճագարանոցներ, հավանոցներ, բայց վոչ այնպես, ինչպես վոր, հետամնաց, մանր գյուղում, կամ, լավագույն գեպօւմ, ունենոր գյուղացու մոտ ե լինում, Այդ գործին պետք ե

Կուլտուրական մոտեցում ունենալ, վորպես կարեորագույն խընդրի յուրաքանչյուր ձեռնարկում, գործարանում, ԺԱԿՏ-ում, բակերում և հիմնարկում պարենային սեփեական բազա կազմակերպելու համար:

Մոտերքս մենք, դեկավար ակտիվի ամբողջ կազմով այցելել ենք Իլիչի Բուխտում գտնվող խողանոցը, նայել ենք, թե զործը ինչպես դրված այնտեղ՝ Բանից դուրս ե յիկել, վոր խողերի թիվը ընդամենը մի քանի հատ ե, այն ել վայրի, Բաղերը քշել են խողերի մոտ (ծիծաղ): Ճագարների մասին գեռ չեն մտածել: Իսկ խողանոցում՝ վոչ ելեկտրական լույս, վոչ ջրանցք, այսինքն՝ վոչ մի կուլտուրական պայման (ծիծաղ) խողերի, բաղերի և հակերի համար, կամ այն կենդանիների, հավ ու ճիվերի համար, վոր շատ մեծ նշանակություն ունի բանվորական մատակարարման բարեկալման վրա: Անա թե ինչու յես առանձնապես շեշտեցի գյուղը մարդիկ ուղարկելու մասին կուսակցության Բազվի կոմիտեի համար, կամ այն կենդանիների, համար, վոր շատ մեծ նշանակություն ունի բանվորական մատակարարման մատակարարման վործում: Իսկ չեն վոր իլիչի Բուխտան խոշոր ձեռնարկություն ե, այնտեղի ճաշարանը սպասություն և 3-4 հազար հոգուն: Ավելորդ մացորդներով կարելի ե մի խոշոր ձեռնարու մնաւեսություն ստեղծել: Ճիշտ ե պայմանավորվել են ակտիվի ու տնտեսավարերի, մասնագետների հետ, վոր նրանք կոգնեն այդ գործին, ինդուստրիալ կերպով կմուտենան նրան, խոստացել են մինչև հունիսի 10-ը որինակելի փարախ շինել (Բլյումզակ, —ավարտված ե): Ընկ. Բլյումզակն ասում ե—ավարտված ե:

Բջիջի բաց ժողովում, անկուսակցական ինժեներ-նավթագործընկերությունի, Մաթեվոսյանը հայտարկել ե ասատանան տանի, գործի արանքում կզնամ, կնայեմ ճագարների բանը վոնց ե գնում, Բուխտում իսկական ճագարանոց կշինենք. դրան պետք ե ուշադրություն դարձնել» (ձայն. —այդպես ել արել ե): Դա շատ լավ ե:

Ես կարծում եմ, ընկերներ, վոր հենց բանվորների, փակեանկուպների, ձեռնարկությունների ու ԺԱԿՏ-երի ինքնագործունենակություն հիմունքով, ոգտագործելով ճաշարանների և մյուս ավելորդ մատարանները, ոգտագործելով շեֆային կապերը, վերանելով ինամարկյալության տրամադրությունները, կարելի ե հասնել այն բանին, վոր բանվորական մատակա արման համար առանձնապես Բազվի մատակա արման, վորտեղ հարուստ հնարավորություններ կան, մատակարարման այդ ազբյուրը խոշորագույն նշանակություն ունաւենա:

Բանվորական մատակարարման բոլոր արդ չորս ազբյուրները պետք ե մեր կուսակազմակերպությունների տեսադաշտում լինեն: Բոլշեկոյան հեղափոխական պայքար ե հարկա որ բոլոր այդ աղբյուրների լայն ոգտագործման և իրացման համար և այդ հիման վրա՝ իսկապես ապահովել բանվորական մատակարարումը, մանակաթարական կուսակցությունը միացնելով մեր կուսակցությունն ու բանվորական մասսան:

Բանվորների մատակարարման և սննդի համար՝ թե Բազվում և թե ուայոններում բանվորական մասսաների առջև պատասխանատվություննը կրում ե վոչ միայն կոոպերացիան, թե կուսակ-

Խաւասխանատու ե առաջին հերթին, այլ և մեր պըրոֆմիությունները, ընկ. Մահմուգով, ի գիտություն ձեզ, և մեր տնտեսավարները։ Բանվորական մատակարարման-հասարակական օրն-նրգի, ճաշարանների հարցը—դա մեր սոցիալիստական տնտեսության, մեր սոցիալիստական արտադրության «անդիք ցեղի» հարցն եւ.

Այն տնտեսագվարը, վորոն այդ հարցով չի հետաքրքիւմ, նշանակում ե նա չի հետաքրքրվում նաև աշխատանքի արտադրողականության հարցերով, չխոսելով այլևս այն մասին, վոր նա հետեւաբար չի հետաքրքրվում բանվորների պահանջներով և առողյա կարիքներով, թեկուզ և այն բանվորների, կորոնց նա ինքն ե զեկավարում։ Այդպիսի տնտեսագվարը չի կարող համարվել մասսաների կազմակերպիչ՝ նա չի կարող համարվել կուսակցության գիծը կիրառող սոցիալիստական տնտեսագվար։ Նա մի չի-նովնիկ ե, վորը, դժբախտաբար ընդորինակում և հին կատիտալիստական սովորությունները և արդյունաբերությունը զեկավարելու մեթոդները։ Լավ տնտեսագվարը մտածում ե այն մասին, վարպեղի ժամանակին վճարի աշխատավարձը և դրանից ավելի քիչ չպիտի մտածի այն մասին, վորպեսզի ապահովի բանվորական լավ մատակարարումը և հասարակական սնունդը։

Սակայն, ընկերներ, դա՝ իհարկե, վոչ միայն տնտեսավարների ինդիբն ե, դա նաև Բագիորհրդի, ույշտորհությունների և մեր բոլոր կուսկազմակերպությունների զիսավորագույն խնդիրն եւ Բանվորական մասսայի առջև բանվորական մատակարարման և հասարակական սննդի համար պատասխանատու ենք մենք բոլորս—կուսակցությունը, խորհուրդները, պրոֆմիությունները, տնտեսավարները։ Ուստի մեր բոլոր կազմակերպությունների համար զիսավորագույն խնդիրն ե՝ զգայուն և ուշագիր վերաբերմունք վոչ միայն գեղի բանվորական մատակարարման և հասարակական մննդի քանակական ապահովումը, այսինքն գեղի պարակը, կուլտուրական պայմանները, մաքրությունը։ Դա առավել եւ անհրաժեշտ է այժմ, քանի վոր գդրախտաբար, մեղ մոտ համարյա բացակայում և սանհիտարական խսկական խիստ հսկողությունը։ Ճիշտ ե, վերջին ժամանակներս այդ գործով զբաղվում են Բագիորհուրդում, կա նաև կուսակցության Բագվի կոմիտեի հատուկ վորոշումը, թե ինչպես դնել ունիտարական խիստ հսկողությունը և կոնտրոլը, լայն պրոլետարական հասարակայնության ու բանվորների կանանց մասնակցությամբ։ Ճաշարաններին, հանրակացարաններին, կրավակներին, խանութների և ճենակների կառավագացարաններին, պատուի վերաբերմամբ՝ այլապես նրանք մի այնպիսի բան կզարդացնեն, վոր կարող և սպառնալ նույնիսկ համաձարակի զարգացում։

Սանիտարական հսկողությունը պետք է լայն բացառութական մասսայական աշխատանք տանի, միաժամանակ կանոնները խախ-

տե՛ռ համար պետք ե տույժեր և տուգանումներ անի: Միթե, վէ
կարելի տուգանել նրանց, ովքեր ճաշարսներում մատուցում
են անբարեխիղ կերպով ու կեղտու, մի բան, վոր կարող ե վա-
րակում առաջացնել չարամիտ կերպով չկատարելով ներքին
կարգ-կանոնները. միթե, չի կարելի տուգանել խոնարարին, վո-
րը աշխատում ե անբարեխիղ ու կեղտու, նույնպիս և ֆաբ-
րիկ խոհանոցի կամ ճաշարանի դիրեկտորին կեղտի, անկարգու-
թյան և մթերքների փչացման համար. միթե, վերջապես, չի՞ կա-
րելի պատասխանատվության կոչել և նստեցնել զեկավար աշխա-
տակիցներին, վորոնք գործում են անբարեխիղ և չեն հետևում
այն բանին, վոր առանձին ճաշարաններում ճաշին տալիս են
փչացած ձուկ և այլ վատորակ մթերքներ, վոր ծանր հետևանք-
ներ կարող ե սպառնալ:

իհարկե, այդ միջոցառութեաները պետք է գործադրել բացատրական-մասսայական աշխատանքնեւ և վորակյալ կադրեր պատրաս-տելու հետ միասին: Բանվորական մատակարարման ու հասա-րակական մնադի կագրերին անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրու-թյուն դարձնել, մանավանդ, նրանց պատրաստման ու վորա-կագրման վրա: Բագրի Կուսկոմիտեն կարծում է, վոր այդ գոր-ծում այլևս գանդաղել չի կարելի, մենք այժմ դիմել ենք այն բանին, վորպեսզի արտադրությունից վերցնենք 100 հոգի աշխ-տեսական փորձառություն ունեցող, 100 լուրջ բանվոր կազմա-կերպիչներ և նրանց աշխատանքի ուղարկենք փակ բանկոպպ-ները ու խոշոր ճաշարանները, նրանց լավ սոճիկ նշանակելով՝ փորպեսզի նրանք իրենց զգան իրրեկ ինքնուրույն տնտեսավար-ներ, նրանց համար լավ պայմաններ ստեղծել, ապահովել միա-կանոն, առանց վորի, իհարկե, վոչ մի աշխատանքը լինել չի փորությունը, առանց վորի, իհարկե, վոչ մի աշխատանքը լինել չի կարող, և այդպիսով բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ձեռք առնել բանվորական մատակարարման ու հասարակական մնադի գործը լավացնելու համար:

Խորհ. Աղքարեցանում անսանսա և հացամթերումների պլանները լիովին կապված են բանվորական մատակարարման ապահովման և կոլխոզային առևտութիւն գարզացման հետ: Նկատի առեք, վորմենում-Խորհ. Աղքարեցանում, հացն արդեն հնձում են, այն ինչ մեղնում-Խորհ. Աղքարեցանում, հացն արդեն հնձում են, այն ինչ մի շարք ռայոններ (մանավանդ բամբակային), ՄՏԿ և մի շարք այլ կազմակերպություններ գեր ևս ինչպես հարկն և չեն պատրաստվել հնձի համար: Բացարձակամես անհրաժեշտ է կենտրոնացված մատակարարման ֆոնդերի համար արդեն հուլիսին առաջարկ տեղական հացի առաջին ոժանդակությունները և, առաջին հերթին, հավաքել Որջանիկիձեի անվան հացահատիկային սովորով հացը: Ուստի մեզ բոլորիս վրա այժմ պատասխանաւովություն և ընկնում վոչ միայն հացամթերումների կազմակերպման համար, այլն նրանց ապահովել մատնանշված ժամկետներին, առավել ևս, վոր Աղքարեցանի հացամթերումներն ընդգրկում են համեմատաբար վոչ մեծ գումար, մոտավորապես, հացահատիկային կուլտուրաների ընդհանուր բերքի 7—8, ամենաշատ 10 տոկոսը: Դա բղխում ենակ հենց կոլխոզների, կոլխոզիկների

և աշխատավոր մենատնտեսների շահերից: Հարցը միայն նրանումն է, վոր մենք գործին մոտենանք վոչ թե իրու «մթերողներ», այլ գորպիս մասսաների կազմակերպիչներ և կոլխոզների և աշխատավոր մենատնտեսների վերաբերմամբ անհաշտ պայքար մղելու կուլակի դեմ:

Չի կարելի նաև մոռանալ, վոր սովորողներում ել կարող են տեղի ունենալ հացամթերության քաղաքականության աղավաղողում ներ, կուսակցության և կառավարության խարում, առանձին տընտեսավարների կողմից, ինչպես յեղել և Սայուզսախարի սովորողներում: Հացամթերության ու հացի հաճի համար պետք ե պատրաստվել հիմնովին և ռայոններում և Բագվում, վորպեսզի այդ գործն արագորեն ավարտենք, ապահովելով կատարումն ամբողջ 100 տոկոսով և հնարավորություն տալ, վոր կոլխոզային նոր հացի առևտուրն ազատ ծավալվի: Բագվի կազմակերպության և Բագվի պրոլետարիատի ոգնությունը չպիտի կայանա սկագործքանությունը ուժի մեջ: Դա հաշվի առեք: Մեզ մոտ յերեմն պատահում ե, վոր Բագվորհորդի պատգամավորներին ռայոններում համարյա թե ստիպում են սեագործ բանվոր լինեն և չեն ոգտագործում վորպես մասսովիկ-կազմակերպիչ: Որջոնիկիձեի հացահատիկային սովորողին մենք պետք ե տանք ամենը, ինչ վոր անհրաժեշտ ե բերքի հավաքման ընթացքում, ինկատի առնելով երա նեանակուրյունը Բագվի բանվորական մատակարարման գործում:

Բագվի պրոլետարիատի կողմից ռայոններին կազմակերպված ոգնություն կասցրվի և հասցրվում ե՝ բերքահավաքի կամուանիայի, հացա և մասմթերությունների համար: Սակայն մի սպասեք վորեկ առանձնահատուկ բանի, ինքներդ ռայոններում կազմակերպեց այն ամենն, ինչ անհրաժեշտ ե և, առաջին հերթին, կազմակերպեց գյուղացիական, կոլխոզային մասսային՝ կազմակերպելով աշխատանքը գործարքայինի հիման վրա կոլխոզներում, նույնպես և սովորողներում ու ՄՏԿ:

3. ԳԱՐՆԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ես չեմ թվի բոլոր ցուցանիշները, վորովհետեւ նրանք բաժանված են ձեզ տպագրված: Անհրաժեշտ կամարելի ձեր հատուկ ուղարկությունը գրավել, հետեւյալ ինդըրի վրա:

Բամբակի վերաբերմամբ: Պայմանագրման արդունքները, — 1932 թվին տարածության կողմից կոլխոզային սեկտորի տեսակարար կշիռը բարձրացել է 79,3%, իսկ արտադրանքի կողմից 80,4%: Աշնան՝ ձմռան ցելը 1931-32 թվին կատարված է ընդամենը պլանի 67 տոկոսը վորը մեր աշխատանքի վատ վորակն ե ցույց տալիս, այն ռայոններն ու կոլխոզները, վոր չեն կատարել՝ աշնան՝ ձմռան ցելը, վնասվել են դրա հետեւանքով:

Զմեռվա արաթ: Անցյալ տարի ձմեռվա արաթ ե արգած 22 հազար հեկտարի վրա, այս տարի 43 հազար, նրա տեսակարար կշիռն ե՝ բամբակի դաշտերի 20,5%: Բայց և այնպես կատարել ենք պլանի 43,1 տոկոսը, վոր միանգամայն բավարար ե և պետք ե ասել, ընկերներ, վոր տեղ-տեղ արդեն ձրմեռվա արաթի լավագույն ագիտատոր են հանդիսանում իրենք կոլխոզնիկները: Խոկ բամբակային շատ գործիչների վերաբերմաբ դեռ չի կարելի ասել, թե նրանք հասկացել են ձմեռվա արաթի ամբողջ նշանակությունը, վոր ահազին չափով բանվորական ձեռներ և ապատում գարնանը ու մի ամբողջ շարք լրացուցիչ առավելություններ տալիս: Պետք ե այս բանը հաշվի առնել և յեկող տարի ձմեռվա արաթի հաջողությունն ապահովելու համապատեսական կամպանյաի կարեվորագույն պամերից մեկն ե:

Եեվ գարցալ մի խիստ ցուցական, «դաս» վոր մենք պարտաճակություն ենք ավել բամբակի դաշտերի յերկու տոկոսին: Հսագորում «կատարել ենք» պարարտացման պլանի 37 տոկոսը: Առաջարակ պետք ե ընդունել վոր անցյալներում պարարտացման նկատմամբ մեզ մոտ գեռ յեկու վոչ մի լավ բան արած չունենք: Սյդ ևս պետք ե հաշվի առնենք, վոր պարարտացումը — Ալբրեհանի Սյդ ևս պետք ե հաշվի առնենք, վոր պարարտացման հետագա հեռանկարանների հարքամբակը ցըն ե:

Ինչ վերաբերում ե, ցանքսի տեմպերին, ապա, ավելի լավ հետեւանքներ ենք ունեցել, քան անցյալ տարի: Անցյալ տարի մայիսի հինգին ցանքած ե յեղել 35 հազար հեկտար-տարածության 17,1 տոկոսը, իսկ այս տարի մայիսի հինգին ցանքած յեղել 147,203 հեկտար-տարածության 64,4 տոկոսը:

Անցյալ-տարի մայիսի 10-ին ցանքած ե յեղել 90 հազար հեկտար-տարածության 43,8 տոկոսը, իսկ այս տարի 197,411 հեկտար—87 տոկոսը, անցյալ տարի մինչև մայիսի 15-ը ցանքած յեղել 80%-ը, իսկ այս տարի—96,1 տոկոսը, այսինքն մինչև յեղել 5-ը, իսկ այս տարի—96,1 տոկոսը, այսինքն մինչև յեղել 80%-ը, իսկ այս տարի—96,1 տոկոսը, այսինքն մինչև յեղել 5-ը, Սորբեանուում հիմնականում տվարտել ենք ցանքսը, մայիսի 5-ը Սորբեանուում հիմնականում տվարտել ենք ցանքսը, մինչպես մի քանի հետ մնացած, ճիշտ շատ ցանքություն ունեցած է:

1932 թվին կոլխոզնիկները 34,5 տոկոս ավելի են ցանել, քան ստիլներաց տարում, ըստ վորում կատարման տոկոսը կոլխոզների՝ պայմանագրված տարածության համեմատությամբ կազմում են 101,5 տոկոս, մենատնտեսներն իրանց ցանքսի պլանի 96 տոկոս են կատարել:

Այս տարի մեծ չափով ավելացել ՄՏԿ ուժը: Անյալ տարի յեղել ե 20 բամբակային ՄՏԿ, այս տարի—26: Տրակտորը յեղել է 936 հատ, այժմ—1024: Այժմ, տրակտորների ուժը հասնում է 13,485-ի: Ըստ վորում հին արակատորների 20 տոկոսը նորոգված է: Դա, ինարկե, չի նշանակում, թե արակատորներին լավ վերաբերմունք ե ցույց տալիս: Դեռ մեզ մոտ շատ զեւկը ունեցած տրակտորներին ավելի վատ են վերաբերմում, քան գոմեշներին: այդ

բանք դուք ինձնից լավ գիտեք, ինքներդ եք տեսել, իսկ վոմանք յերեքի նույնիսկ մասնակցել են այդ գործին,

Տրակտորները վարել են 97,84% հեկտար—ամբողջ բամբառի առաջին տարածության 45%-ը: Տրակտորային ցանքսի տեսակարար կշիռն է 20%: Մեր ՄՏԿ կատարել ե իրեն ցանքսի պլանի 39%-ը, անցյալ տարվանից 6,7% պակաս:

Յորենի գարնանացանի պլանը կատարված է 120%, գարու պլանի—139%: Զալթուկի պլանի միայն 59,1%-ն է կատարված: Դա՝ առ 5-ն հունիսի, չալթուկ ցանելու ժամկետը գեռ չի անցել: Գետք և այդ բանն ուղղել, վորովհետև չալթուկ ցանելը, մշակելն ու բերքը հավաքելը՝ մեր Աղբքանի գյուղական տնտեսության կարևորագույն խնդիրներից մեկն եւ:

Ծխախոտի վերաբերմամբ կատարված է պլանի ընդամենը 43,7%: Քյանդիրինը՝ 11%, կառւչուկինը՝ 47%: Այդ կուլտուրաների վերաբերմամբ զրությունը պարզապես անբարեհաջող է, պարզապես բավականաչափ ուշադրություն չկա մեր հանրապետական որդանների և ուստի ական կազմակերպությունների կողմից:

Բանջարանոցների նկատմամբ՝ կատարված է պլանի 92%-ը՝ կարտոֆիլ—77%-ը, վոր մեզ ծանրապես հնարվածի, բայց առանձնապես վատ ե կերային բույսերի ցանքսի խնդիրը, դա ուղղակի համապատասխանում է այն անուշադրությանն ու վոչ լուրջ վերաբերմունքին, վոր ցուց է տրվում անասնաբուծությանը, կերի բույսերի վերաբերմամբ կատարված է պլանի միայն 56%-ը:

Բանջարեղենի վերաբերմամբ բավական չե այստեղ դնել միայն գարնան ցանքն ավարտելու, մշակելու և բերքը հավաքելու այլ և ձմբան բանջարաբուծության զարգացման խնդիրը: Անհրաժեշտ է, վոր չողողկոմատի, կոլխոզենտրի, Սպառ. Հնկ. Բագվի Միության և մյուս կազմակերպությունների մեջ գործող ընկերություն, նկատի ունենալով բանվորական մատակարարման մասին կուսակցության և կառավառության կայացրած վարուժումները, ինչ կերպ ել ինի ձմռան բանջարաբուծության համար միջոցառումների նախապատրաստություն ծավալել: Այդ հարցը պետք է քննության առնվի նույնպես և կենտկոմում ուժողությունում:

Այստեղ յես թվեր չեմ բերում շերամապահության, խաղողի և մրգերի մասին, վորտեղ նույնպես, իմ կարծիքով, դժբախտաբար, գեռ լուրջ արդյունքներ չունենք:

Դարձնան արդյունքները պետք է քննել վոչ միայն անտեսական ցուցանիշների, այլ գլխավորապես և կազմակերպչա-տնտեսական ամրապնդման տեսակետից:

Գարնան ցյուղատնտեսական կամպանիան տանելու վերաբերմամբ կուսակցական ուղիղ դեկավարության ստուգման հիմք է հանդիսանում կոլխոզների կազմակերպչա-տնտեսական ու քաղաքական ամրապնդումը և կոլխոզային շարժման հետագա զար-

գոլխոզային շարժման վերաբերմամբ յես կասեի, վոր պատկերը խայտարկետ է: Ընդհանրապես, անպայման, պետք է մատնանշել վոր գարնան ըրջանում կոլխոզների վորոշ ամրապնդումը ունենք: Ակտիվիտի մի անազին քանակություն է այդ ժամանակի ընթացքում յեղել գյուղում և մասնակցել կոլխոզային շինարարությանը, բրիգանդներ կազմակերպելուն և սոցմրցությունն ու հարգածաճանությունը զարգացնելունը: Սակայն կոլխոզային շարժման վերաբերմամբ կուսակցության ընդունած մի շարք հիմնական վորոշումներն անբավարար են կիրառված:

Մինչև մայիսի 20 բամբակային ուայոններում կուեկտիվացումը հասել է 66,70%-ի, սիստեմատիկ աճում կա, սակայն դաշտակործական սայոններում մենք կրամատում ունենք: Մարտի 1-ի 42,7%-ի տեղ՝ այժմ մինչև մայիսին 20-ը ունենք 41,6%: Նշանակերը բարեհաջող չեն: Ապա վորոշ անշարժություն է յեղել մինչև վերջին ժամանակներ՝ նախշը անուշադրությունը, սակայն ընկ. Վելիքի կովուն ինձ պատմեց, վոր գարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի կապակցությամբ՝ մոտ 500 տնտեսության և մուել նախշը անի կոլխոզները:

Ընդհանրապես կոլխոզային շարժան ասպարեզում, չնայած անազին քանակությամբ թերություններին, ուղղած և գեռ են աշխատավագություններին, մենք, ինարկե, աշխատանքի վորոշ բարելավումն ունենք: Այդ է վկայում և այն, վարագելի քան 800 կոլխոզ ժամանակից առաջ են կատարել բամբակացանի պլանը:

Սակայն պետք է խոստավանել, վոր մեր բոլոր կազմակերպությունների կողմից կոլխոզային շարժման գեկավարումը գեռ բավականաչափ կոնկրետ և բավականաչափ զործնական չեն Առանձնապես բավականաչափ կուսակցությունների, ինչպես և կոլխոզային արտադրությունում աշխատող կուսակցականներն ու կոմերիտականներն հասցըլած ոգնությունը: Մեզնում լիովին և ամբողջովին հաստատվում է այն, ինչ ասված է Վեհկեթի (թ) հենտկոմի վորոշման մեջ՝ կոլխոզներում կուսակցական և կոմերիտական ուժերը վոչ ճիշտ դասավորման մասին, թե անձիշտ կերպով են բրիրը ճիշտ դասավորման մասին, ի վաս արտադրության: Դեպքեր են գաղներ «առաջ քաշում», ի վաս արտադրության: Դեպքեր են լինում, յերբ կոմերիտականներն ու կուսակցականները չաշխատելով-աշխատորեր են ստանում, սպասելով «առաջ քաշման», հաճախ կոլխոզների կուսակցիների քարտուղարներն արտադրության մեջ չեն աշխատում, վորն ինարկե, միանգամայն սիալ է և անթույլատրելի:

Դեռ ևս կոլխոզների հետագա կազմակերպչա-տնտեսական ամրապնդման համար մեր մղած պայքարում հիմնական է հանդիսանուածում զյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության ամրապնդումը, Առանց զրա իսկական կոլխոզ լինել չի կարող. առանց կանոնադրությամբ ձևակերպված կոլխոզը—կոլխոզ չե: Առանց կանոնադրություն մտցնելու չի կարուի աշխատանքը կազմակերպել, յեկամուտների կանոնակոր բաժանումը կատարել, կոլխոզի արտադրական պլան կազմել ու կինսագործել նշանակում ե կոլ-

Հարդաբան կաղմակերպչա-տնտեսական ամրապնդման և պարագման հիմնական միջոցառութերից մեկը մնում է պարագըն արտելի, վորպես մեր կոլխոզային շարժման հիմնական ձեր, կանոնադրության համար:

Հետո, ընկերներ, բրիգադի մասին Յես չեմ թվի մի շարք փաստեր, վոր կան ինձ մոտ կոլխոզային բրիգադների անձիցու, հավասարոնքային կազմակերպման, բրիգադներն ընտանեկան նշանացուցով կազմելու և մի ամբողջ շարք ուրիշ աղավաղումների վերաբերմամբ: Ի դեպ, մենք մի վորոշում ենք ընդունել և հրապարակել Աղդամի ույսոնի վերաբերմամբ, վորաեղ կոլխոզային բրիգադներ կազմակերպելին՝ աղավաղումներ հն կատարվել: Շատ ույսոններ այդ վորոշումներն այսպես են ընդունել, վոր կարծեք թի դրանք վերաբերում են միայն Աղդամի ույսոնին յեկ վոչ թե իրենց յեխու Սյատեղ ես պետք եւ ասեմ, վոր այդ վորոշումը բացարձակապես բոլոր ույսոններին եւ վերաբերում: Մի ամբողջ շարք փաստեր այն են մատնանշում, վոր մեզ մոտ բրիգադների նկատմամբ գործը շատ թուլ եւ դրված: Մինչ դեռ կոլխոզներում աշխատանքը կազմակերպելու հիմնական ողակն եւ հանդիսանում բրիգադը: Կոլխոզների մշտական կազմով, կոլխոզի արտադրության առանձնահատկությունների ու ընույթի հաշվեառումով, այդ խնդրի ուղիղ լուծման հետ եւ ամբողջապես կազմած կոլխոզի արտադրությունում կուսակցական և կոմյերիտիութենական ուժերի կանոնավոր գասավորումն ու այդ գործում կատարված սիամների ուղղումը: Խայկոմի, մեր կոլխոզային և տրակտորային սիստեմի բոլոր զեկավար գործիչների և Աղդկոմկուսի (բ) կենտկոմի կողմից կոլխոզները գործուղվող բոլոր ընկերների անելիքն եւ ոգնել կոլխոզային ու բջիջն՝ ուղիղ կազմակերպելու բրիգադը, բրիգադներ ջոկելու, արտադրությունում բրիգադի մեջ կոմունիստների զեկավար դերն ապահովելու, պայքար մզելու հավասարանքի ու անդիմության դեմ, սոցմրցությունն ու հարվածայնությունը ծավալելուն: Սյատեղ պահանջում եւ կինդանի, կոնկրետ, վոչ շրջաբերականների միջոցով, վոչ ձեւկան ոգնություն, վորովհեակ պետք եւ կենդանի մարդկանց ուժերը կազմակերպել և դասավորել, հաշվի առնելով նրանց ընդունակություններն ու թերությունները:

Ծնեարենաջող դրության մեջ եւ գտնվում կոլխոզային կադրեր պատրաստելու գործը: Լավագույն զեպքում բանը հասցնում են միայն մասսայական վորակավորում ունեցող կոլխոզային կադրեր պատրաստելուն, բայց չե վոր գա քիչ եւ: Ինարկե, պետք եւ այդ կադրերը պատրաստելու գործում ել կարգ լինի: Հարկավոր եւ, վոր դրա համար ֆինանսական հաստատուն բազա լինի: Դժբախտաբար դրան ել մենք գեռ չենք հասել: Յես պետք եւ ասեմ, վոր սոցիալիստական շինարարության այդ վճռական հարցում, դժբախտաբար, կոլխոզային սիստեմն ուղղակի թողնված եւ իր բախտին: Վոչ վոք նրան չի ոգնում: Յուրաքանչուր քայլում՝ խորհրդային հանրապետական որգանների անուշաղիք, չի նովիկական բյուրուկրատական վերաբերմունքին ենք հանդիպում:

Կուսակցության կենտկոմն արդեն մեկ ու կես ամիս եւ ջանք եւ թափում, շահագրգովված կազմակերպությունների հետ միասին, կոլխոզային կադրեր պատրաստելու գործական, կոնկրետ, նյութապես ապահոված պլան մշակելու, և բան չի գուրս գալիւ ծիշու եւ, վոր միայն մասսայական վորակի կադրեր, այլ և միջին վորակի և մասնագետների վորոշ կատեգորիաներ, հետագայում ապրո-տեխնիկականի ու կոլխոզային ղեկավարությունն ավելի քարձը աստիճանի վրա դնելու համար: Առանց մասնագետներ պատրաստելու՝ այդ բանը կատարել չի կարելի: Անպայման պետք եւ խոշոր կամ մի քանի մասն կոլխոզային ապրանքային ֆերմաներում անամարդութակ գործակելու ժայրաներ անամարդութակ ունենալ: Սրբեն ժամանակն եւ խոշոր խոլխոզում վոչ թե կիսագրագետ, յերբեմն յերկրորդ աստիճանը դպրոց չավարուած աշակերտ ունենալ հաշվետարի պաշտոնում, այլ թեկուզ կիսավորակյալ իսկ հետագարում վորակյալ հաշվապահ, վորը լրջորեն իմանար խոշոր կոլխոզային գյուղատնտեսական արտադրությունը:

Կոլխոզային կադրերի հարցը մեզնում շատ կտրական, սուր եւ դրված բայց պետք եւ ասել, վոր հաճախ մեր կոլխոզայ ն կազմակերպություններն եւ իրան խնամարկյալի պես են պահում, շարունակ սպասում են թե Մոսկվան կուղարկի, կամ կենտկոմը կուղարկի, կամ մարդկի իրանք կդան: Պետք եւ դեն շպրտել այդ տրամատրարությունները Պետք եւ սեփական կադրերն ուստիմասիբել, նրանց գաստիարակել, նրանց առաջ քաշել: Պետք եւ պայքարել նրանց համար: Նախապատրաստելու համար միջոցներ կդանվեն: Բարձրագույն գպրոցներից մարդիկ պետք եւ ուղարկել կոլխոզները պրակտիկա ձեռք բերելու համար, աշխատելով նրանց գաստիարակել, նանձնելու կոլխոզներին, վորպես վորակյալ ազրուելնիկավես գրագետ զեկավարներ, վորոնց կարելի եւ լորջ գործ վատանել: Հենց կոլխոզների բիթից, բրիգադներից, պրակտիկական կոլխոզային ազգային կադրերը ստեղծել, իսկ դրա համար՝ նրանց պետք եւ ուսումնասիբել, թե կոլխոզային սիստեմում և թե մեր կուտակազմակերպությունների կողմից: Իրա անմիջական կապակցությամբ եւ գրված կոլխոզային որգանների, հողորդանների և ՄՏԿ կողմից կոլխոզների գյուղական տնտեսաւթյան ազրուելնիկական զեկավարությունն ուժեղացնելու հարցը: Կոլխոզենտրի կամ հողդողկոմատի ու Փրակտորյանարի պատասխանատու գործչի համար բավական չե հրահանգներն իմանալը: Պետք եւ ոգնել կոլխոզներին ազրուելնիկական զեկավարությունն ապահովելու համար: գա կապված եւ բերքատվությունը բարձրացնելու զեկավար կուտական կադրերի հետ, ցանքսափոխությունը գյուղական տնտեսությունում կանոնավոր կազմակերպելու, աշխատանքը ձիշտ կազմակերպելու, մորթիվացիայի, ենթարկելով կոլխոզային տնտեսության ներքին հսկայական սեսուրները, հետեւ պահպանի կոլխոզների բարեկեցությունը: Առանց ազրուելնիկական զեկավարությունն ուժեղացնելու չի կարելի իրոք պահանգել կոլխոզների կազմակերպչա-տնտեսական խսկական ամրապնդ-

Ա զանց Յ սկզեւ սմբ Յ ու ընկ Յ ու հայութ Յ այ Յ ու լուսաւան
Մի քանի խոսք կոլլոգներում և կոլլոգների մեջ տարվող
մասսայական քաղաքական աշխատանքի մասին նույն իսկ պատ-
շաճ կերպով չի դրված անասունները բռնի կերպով նամայնացնե-
լու ղեմ կովելու մասին ՎԵԿԱԳԵ-Ի (բ) Կենտկոմի կայացրած
կարեռագույն վորոշումը: Մինչդեռ այդ վորոշման մեջ տա-
շված ե, վոչ միայն այն մասին, վոր ուղղեն ծռումները, վերա-
դարձնեն միակ կոփն ու մանր անասունները, վորը անձնշա-
կերպով հարկադրաբար կոլեկտիվացրված են, այլ և ոգնել կոլլոգ-
նիկին անասուն ծեռք բերելու իր անձնական պետքերի համար:
Դա վատ ե կենսագործվում, մինչդեռ առանց դրան չենք կարող
բնչական հարկավոր ե կոլլոգային առևտուր կաղմակերպել, հիմնը-
ված վոչ միայն կոլլոգի ամբողջ ապրանքային ավելցուկների,
այլ և կոլլոգնիկների անձնական տնտեսության վորոշ ավել-
ցուկների վրա:

Մեր քաղաքական մասսայական աշխատանքի ամենացայտուն
թուլությունը յերկացել է կենտրակտացիան, կերպառելիս: Մի ամ-
բողջ շարք ռայոններում կոնտրակտացիան տարգել ե մեքենացո-
րեն, կազյոննի կերպով թեկ դա կոլլոգների, կոլլոգնիկների
ու մենատնտես դյուզացիության վրա մեր քաղաքական և կաղ-
մակերպչական ներգործության կարեռագույն լծկաններից մեկն
ե հանդիսանում: Ինարկե, վորոշ բացատրական աշխատանք տար-
վել ե, բայց միանգամայն անբավարար, իսկ մի շարք ռայոննե-
րում, պետք ե անել մասսաներից կորվածություն ե յեղել վոչ
միայն բամբակային, այլ և կուսակցական կաղմակերպություն-
ների կողմից, վորոնք կոնտրակտացիայի մասին այդ բացատրա-
կան աշխատանքը չեն տարել: Դա մենք պետք ե խորապես հաշ-
վի առնենք: Կուլակը քնած չե: Կուլակն ու հակախորհրդային տար-
րերը մեր լուրաքանչյուր սիամին ուստագործում են: Ճիշտ ե, դեռ
կան կուլակային տերորի և բանդիտիզմի առանձին արտահայ-
տություններ: Խորհրդային իշխանության, կոլլոգների և աշխա-
տավոր մենատնտեսների վիսերիմ թշնամի կուլակին պետք ե
արթուն հակել, հաշվի առնելով, վոր դասակարգային պայքարն
ու նրա սաստկացումը գյուղում շարունակվում է:

Աղքրեջանի կազմակերպության ուղագրության կենտրոնում
են մնում բամբակի ռայոնները, վորտեղ մենք 1932
թվին հիմնականում ավարտում ենք կոլեկտիվացումն ու այդ հի-
ման վրա կուլակության—վորպես դասակարգի լիկվիդացիան:

Ավարտված ե Աղքրեջանի Զագոտիլուսոկի կաղմակերպությունը:
Մենք հավատացած ենք, վոր այդ կաղմակերպությունը կամրա-
պնդվի բամբակաքաղն ու բամբակի մշակումը նախապատրաս-
տելու և կատարելու համար մղված պայքարում, վոր այդ կաղ-
մակերպությունը մեր ռայոնների անմիջական օգնությամբ՝ այս-
տարբ ավելի լավ բամբակաքաղի կամպանիա կապահովի, քան
անցյալ տարի, չկրկնելով անցյալ տարվա սիամները Ազգագու-
թիւնուկին մենք լուրջ, խոշոր գործիչներ ենք տվել: Ազգագութիւնու-
կիավար ե նշանակած Աղքրեջանի Հողդողկոմի նախկին տեղա-
պահ ընկ. Եմիր Շահը, նրա տեղապահները ընկ.

Ա. Մեհամբեկը: Բամբակի գործարանների և գնման կետերի բա-
զայի վրա՝ կենտրոնում և տեղերում մեր բոլոր կազմակերպություն-
ների և փողորդային որդանների ակտիվ մասնակցությամբ և ոգ-
նությամբ՝ պետք ե բերքահավաքի կամպանիայի վերաբերմաքը
լուրջաշխատանք ծավալվի: Բամբակաբուծներին արդյունաբերա-
լան ապրանքներ մատակարարելու գործն ավելի լավ ե դովված, քան
անցյալ տարի: Ազերիթափակն, ընկ. Միրզաբեկյանի զվարու-
թյամբ ավելի լավ և ավելի ճիշտ ե կենսագործում կուռակցու-
թյան հրահանգները, քան առաջ ե յեղել, բայց դրանց բամբա-
կաբուծներին մատակարարելու համար մենք լրջորեն մորիլիզա-
ցիայի ենք յենթարկել ներքին ուսուրաները, վոր լրացնեցէ կեր-
պով 4 միկոն ուրեմն զյուղացիական սպառման անազան տե-
սակ ապրանքներ և ավել կենտրոնացրած ֆոնդին:

Հացի վերաբերմաքը գործը վատ կլիներ, յեթե չաջողվեր Մի-
ության կառավարությունից 100 գավոն բրինձ ստանալ բամբա-
կաբուծների և Բազվի բանվորների համար: Այժմ մենք կարող ե
ենք բամբակաբուծների յերկրորդ ավանսը տալ -9% հաց ու լրա-
ցուցիչ բրինձ: Մինչև հացի նոր բերքը ավելին տալ չենք կարո-
ւուցիչ բրինձ: Մինչև հացի նոր բերքը ավելին տալ չենք կարո-
ւուցիչ բրինձ: Բամբակաբուծների վերաբերմաքը հացի պարտավորում-
գանալ: Բամբակաբուծների վերաբերմաքը հացի պարտավորում-
գանալ լիովին կատարվեն միայն ժամկետները փոքր ինչ հետա-
ծգելով:

Առանձին նշանակություն ունի կենտրումի և Ժողկոմինի և Ժողկոմինի
ինստիտուտի վերադառնությունը բամբակային ռայոններում:
Այս 1 ու կես-2 տարում մեր կուսակցության կադրերը բամբակի
ռայոններում ամբապնդվել և բավականաչափ մասնագիտացել են:
Մեր բամբակային ռայոններն այնպիս գրության մեջ հն գտնը-
վում, վոր ժամանակն ե նրանց առելու: Եթե, հերիք ե, ընկերներ,
առաջ ամեն տեսակ հաջող ու անհաջող լիազորներ, պատաս-
տակ յեղել ինքններդ, իսկ մենք մեր ղեկավար կադրն առաջ-
դագանալ պես ձեզ ոգնության կուլարկենք, բայց արդին ձեր տրամա-
դրության տակ դնելով նրանց:

Այդ վորոշումը՝ բամբակի մշակման և բերքի հավաքման
պատասխանագությունը լիովին դնելով ույանսկան ղեկավարու-
թյան և ակտիվի վրա, զրանով իսկ պետք ե նսպասի ել ավելի
մեծ չափով մորիլիզացիայի յենթարկելու ռայոննական կազմերին:
Այդ վորոշումը բամբակի և 1932 թվի պահնի կատարման, վոր-
պես կուսակցության կարեռագության մարտական խնդիրի համար:

Սյմ ինիսական ե բամբակի մասնական կազմակերպությունը:
Անմատ վաճառք ժամկետներում կենտրումը ողնելու և և սեղմելու
ե, մերկացնելով աշքակապության ամենափոքրիկ փորձն անգամ:
Այն հանգամանքը, վոր մենք թույլ կոտանք մեր հանրապետա-
րին, դա չի նշանակում, թե մենք թույլ կոտանք մեր հանրապետա-
րին գործիչներին սահմանափակվել ենուագրերը, սովորուներն ու ՄՏԿ: Առաջա-
մունքներ ուղարկելով ույանները, սովորուներն ու ՄՏԿ: Առաջա-
մունքներ մենք նրանց կատարենք լինել բոլոր ույաններում, գործով
ձեզ ոգնելու, վորովետենի մականի կամպանիան ե լուծար բերք

Գլխավոր դժվարությունը վորի դեմ պետք է հենց այժմ պատրաստվել, գեռ առաջներս եւ—դա բամբակաքաղի կամպանից յան եւ, Գետք եւ այժմ իսկ մտածել կենդանի լծկան ուժի մասին, տրակտորների, նորոգման, տրանսպորտի, բերքահավաքմեքնենների, բանվորական ուժի մասին, բամբակի բերքահավաքի կամպանիայի ժամանակաշրջանի համար կոլլուգների և սովորությունների արտադրական պլանների մասին:

Անցյալ տարի բամբակագլանի պլաստորը սասրին:
Նույն մենք քսակիներ-տարա ենք հովաքել, զնման կետեր, ամբար-
ներ և այլն հարմարացրել: Այժմ պեսք չկա սպասել, փոր բար-
գաները քչություն անեն, զնման կետերը հարմարեցրված չինի-
և այլն. այժմ պետք է սեփական ռեսուրսները հաշվի առնել ու
տարայի մորլիգացիան ապահովել և զնման կետերն ու բամբա-
կի գործարանները հարմարացնել բամբակն ընդունելուն:

Այս տարի ընկերներ, բամբակաքաղի կամպանիան պետք է
ավելի վաղ սկսվի: Դա կամպի ոգոստոսի վերջին և նրա զարդաց-
ման տեմպերը պետք է անցյալ տարվանից ավելի բարձր լինեն.
Մենք պետք են ոգոստոս, սեպտեմբեր, հոկտեմբեր և նոյեմբեր
ամիսների ընթացքում ավարտենք բամբակաքաղի կամպանիան,
Այդ ժամանակ մեզ մոտ աշխատող ձեռները կազատվեն և բոլոր
հարավորությունները կստեղծվեն՝ աշխան գյուղատնտեսական
աշխատանքներն ուղղի կազմակերպելու համար:

Միանդամայն սխալ կլիներ բամբակի ու բամբակաքաղի կամպանիայի մասին մտածերով՝ աչքաթող անել հացի բերքի հավաքելը, մանավանդ բամբակի ուայոններում։ Պետք է ոգնել մենատնտես աշխատավորին ու կոլխոզներին, այդ գործը մարտականորեն կազմակերպելու և զրանով բանվորական ուժի, արան-սպորտի, ժամանակի և միջոցների խնայողություն անել՝ բամբա-կի մշակումն ու բերքահավաքի կամպանիայի համար բոլոր միջոցառումների նախապատրաստությանն ապահովելու։

Սեցնելք ՄՏԿ մասին: - Եթև արդեն հայտարարեցի յունն ապահովել, Անիշների մասին: Մենք ՄՏԿ մասին արդեն Ազրկումկուսի (թ) կենտրոնի վորոշումն ունենք, վոր ՄՏԿ իրանց ուժի և նշանակության համապատասխան խմբերի բաժնավեն, դիմումների բաժնավեն, գրած զեկավարությունն ապահովել, զեկավար կադրերն ամրապնդել, մի խոսքով բոլորը, ինչ վոր կարող ենք, մենք անում ենք ՄՏԿ ամբապնդելու համար, Մինչդեռ դրությունը չափագանց գըժվար ու լուրջ ե մնում, մասնավանդ ազրոնողամասներում: Ինչպես կանոն, ույշնական կազմակերպություններն ու կենտրոնական որդանները թերագնհատում են ազրոնողամասների նշանակությունը, իսկ ագրոնողամասներում, վոր 2-2 և կես հազար հեկտար բամբակային տարածություն ե բռնում, մի քանի կոլխոզներ ունենալով, այստեղ փաստորեն վոչ միայն բամբակային կամպանիացի, այլ և կոլխոզների կազմակերպչատնտեսական ամբապնդան հարցեր են լուծվում: Այդ միջին ողակն - ագրոնողամասն ե, վորտեղից (ներքեկից և վոչ վերեկից) պետք է մեր տնտեսության կոլխոզային և տրակտորային սիստեմի բոլոր միջոցառումների և միջոցների որգանական միացումն առաջանա:

Պետք ե, ընկերներ, մատոնանշել, վոր Ադրբէոմկուսի (բ) կենտ-
կոմի այդ վորոշման մեջ կա մի միջոցառում, վորը պահանջութ-
ե ամենաշուտափությթ կերպով կենսագործել, դա յեկող տարրա-
մար տարածություններ պատրաստեն և մանրիկ հողամասերի-
հին սահմանամիջերի և առուների վերացումն ու բամբակի մի-
ընդհանուր տարածություն հատկացնելը: Անցյալ տարի այդ մի-
ջոցառումը մենք կատարել ենք մենատնտեսական սեկորում,
ինչպես կոլեկտիվացման նախապարասառություն, իսկ այժմ դա-
պետք ե կատարել կոլխոզներում: Առանց դրան մեր ՄՏԿ
իրանց աշխատանքում լուրջ արդյունքների համնել չեն կարող-
նանց կտրուկ կերպով արգելած ե տրակտորների ոգտագործու-
մը մանրիկ հողամասերում՝ թե կոլխոզնիկների և թե մենատնտես-
ների մոտ: Մեր կոլխոզների հողաշխարության վերաբերող այդ
միջոցառումները բամբակային տարածության բավականաշափ-
նոր աճում և ջրի անաղին խնայողություն կտա: ՄՏԿ աշխատան-
քում ամենածանրը՝ դա նրանց կտրված լինելն ե կոլխոզային-
սիստեմից: Կոլխոզային սիստեմը կազմակերպչ-մասսայական աշ-
խատանք և տանում: տեխնիկական բազա չունենալով: Տրակ-
տորային կայանները գրեթե կազմակերպչա-մասսայական աշ-
խատանք չեն տանում, դեռ հաճախ հանդես են գալիս իբրև
վարձատու կետեր, Ահա դա ե մեր ամենահիմնական խնդիրնե-
րից մեկը՝ ինչ կերպ ել լինի, աշխատել, վոր ուեալ, իսկա-
կան, վոչ մեքենայական կերպով, այլ ըստ եյության միացնվեն
ՄՏԿ և կոլխոզային սիստեմի ջանքերը, կոլխոզների կազմա-
կերպչա-տնտեսական և քաղաքական ամրապնդման համար:
Դրան կարելի ե հասնել միայն կոնկրետ, կուսակցական ղեկավա-
րությունն ապահովելով՝ առանց ուայկամների ու կուռրջիջների մի-
ջամտության ՄՏԿ ընթացիկ վարչական-տեխնիկական աշխատան-
քին:

Վերջապես՝ տրակորիստի և նրա աշխատանքի կազմակերպման հարցը: Տրակտորիստաների վերաբերմամբ ՄՏԿ պարտավորությունները, ինչպես սիստեմ՝ կատարվում են վոչ միշտ. բայց յերբեմն ՄՏԿ այդ կատարում են, իսկ կոլխոզները՝ չեն կատարում իրանց պարտավորությունները. առա թե ինչու յուրաքանչյուր կուսակցական կազմակերպություն պետք է լուրջ ուշադրություն դարձնի կոլխոզնիկ-տրակտորիստների աշխատանքներին, պետք է այնպես անել, վոր ՄՏԿ ու կոլխոզներն իրանց պարտավորությունները լիովին կատարեն՝ կոլխոզնիկ-տրակտորիստների վերաբերք. մամբ և հականարփած տան կուլակային ձգտումներին՝ կոլխոզնիկ-տրակտորիստի կոլխոզից հեռացնելու կամ նրա ընտանիքը մատակարարումից հանելու, յերբ ինքը տրակտորի վրա ուրիշ կոլխոզում և աշխատում: ՄՏԿ աշխատանքի կազմակերպման և տրակտորիստ-կոլխոզնիկի հարցը մնում է իրեն կարեւորագույն և չափազանց զժվարին հարց, վորը լուծել կարելի է միայն ընկ-Ստալինի և պայմանները կենսագործելով:

Թալիքակային սովորութիւնների մասին; Ցանքսի ժամանակ գրանք պոչում յեն եղել; Առաջ են անցել կոլխոզային սեկտորն ու մինա-

տնտեսը: Խոչմանի և բանը: Պատասխանը շատ պարզ է: Զեն կենապղոծում ընկ: Ստալինի 6 պայմանները: Աշխատանքը կաղմած կերպելու հարցերը, բանվորական ուժի հավաքագրումը, բանվորական մատակարարման դրությունն անբավարար են այնպես, ինչպես և մեքենաների ոգտագործումը: Մասսայական, քաղաքական աշխատանք ծովալել, մոքիլդացիայի յնթարկել իրանց ներքին ուսուրաները, պայքարել ընկ: Ստալինի 6 պայմանների իրացման համար, — ահա ընչափս և մեր բամբակի ուայնների, նույնպես և մյուս սովխոզների, տնտեսավարների ու կոռակազմակերպությունների միակ ուղին: Զի կարելի մատնանշել վոր մեր բամբակային պիտիմի, այդտեղ և սովխոզների ու գործարանների անտեսական ղեկավարության պատասխանության հարցը մինչ այժմ դեռ անհրաժեշտ ժարդակի վրա չի գրված:

Եեզիվտականի ցանքը բարեր բայց ահա ընկ: Կրեմլեական գրում ե, վոր մշակման պրոցեսում ինքն ամենախայտակ, ամենաանուշաղիք, բոլորովին վոչ լուրջ վերաբերմունքի, և հանդիպում մի շարք ժողկոմատական և սայոնական գործիչների կողմից:

Այդ ինչպես: Մեր կուսակցությունը լավ և հասկանում Խորդացին Միության արտասահմանից կախումն ունենալուց ազատուղ յեզիվտականի նշանակությունը, իսկ վորոշ ընկերները դյուզատեսօ կրեմլային անհրաժեշտ ոգնությունը չեն ցույց տալիս մշակման ժամանակաշրջանում, այսինքն յերբ բերքատվության հարցն և վճռում:

Ի՞նչ և սա, խոսքի և գործի հակասությունն, թե կուսակցության նիմունական հրահանգների սաբոտաֆ, պետք և անհապաղ առաջ շարժվել, պետք և եզիվտական ցանած ուայոններում կուսակցության ուայկոմների, ուայգործկոմների նախագահների և ՄՏԿ գիրեկտորների հատուկ ուշադրությունը դարձնել յեզիվտականի վրա: Եեզիվտականի ցանքը ամեն հերթից դուրս մշակմամբ ու ջրով առանգվել. այն կոլխոզներին, վոր յեզիվտական են ցանում, առաջին հերթին ողնել աշխատանքը կազմակերպելու գործում, իսկ Բանդյուտեսչությունը պետք և ստուգի բոլոր կազմակերպություններն ու խստ վ պատժի նրանց, ովքեր վիժեցնում են յեզիվտականի վերաբերմումը կուսակցության և կառավարության ձեռք առած միջոցները:

Զրային տնտեսության մասին շատ խոսելու պետք չկտ: Այդ մասին Աղբկոմկուսի (բ) կենտկոմը ավելի քան բավականաշակ վորոշումներ և ընդունել: Սակայն գործն այնպիսի դրության մեջ և մնում, վոր յուրաքանչյուր ջրհանի վրա հսկողություն պետք և սահմանել: Մարդիկ այն տեղ իրանց կամքին են թողնված և դրհանները հաճախ անխնամ են մնում: Պետք և շրջիկ վերահսկել նշանակիլ, այդ գործը հանձննել Գեղեռին, տեղում մի շարք միջոցներ ձեռք առնել: Ի՞նարկե՝ կենտրոնում ևս մենք մի շարք միջոցներ ձեռք կառնենք, բայց և այնպես դժվար և ա-

սել, թե, արդյոք, դա բավական կիմնի: Զրի խնայողությունն ու ջրառագտագործման ուժիմը, մանր և մանրիկ ցանցը ՄՏԿ հանձնելով՝ դրանք այնպիսի դորձնական հարցեր են, առանց վորոնց լուծման չի կարելի բամբակի բերքատվությունն ապահովել, մինչդեռ մինչև այժմ ջրառագտագործման ուժիմին տեղերում դեռ լուրջ ուշադրություն չեն դարձնում, վոռոգման գործի հսկողությունը չի ապահովված: Մեր մոտ կան մի շարք տարածություններ, վոր չափից ավելի են ջրիում, դրա փոխարեն մի շարք ուրիշ տարածություններ կարող են առանց ջրի մաս: Մենք ունենք մի շարք այցններ, վոր ջրի սխատեմի մանրիկ ցանցը ՄՏԿ-հանձնելու պատճառով՝ չեն ցանկացել ողնել Ջրակտորցենտրին և ՄՏԿ, չնայած Աղբկոմկուսի (բ) կենտկոմի հրահանգներին, ստանալ ժիաժամանակ և համապատասխան վորակի ջրաշխատավորներ, — այլ այդ բանին ձևական, կազյոնի վերաբերմունք են ցույց տրվել: Եես կարծում եմ, ընկերներ, վոր վոռոգման գործին ու ջրի ամբողջ հարցին այժմ պետք ե ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել, քան յերբեկիցեն: Նկատի ունեցեք, վոր ջրային տնտեսության սխատեմում գործն ավելի վատ ե, քան մի փորեկ այլ տեղ, վոր մենք այնուեղ բառացի կերպով պետք և նոր կաղըեր ստեղծնք, իսկ առայժմ այդ գործը դեռ չի գրված:

4. ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ ՄԻ ՔԱՆԻ ՊՐՈՓԼԵՄՆԵՐԸ ՅԵՎ ԲԱՄԲԱԿԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Հիմնական խնդիրն այստեղ կայանում և նրանում, վոր կապարվի Վեկո.Պե-ի (բ) կենտկոմի վորոշումը՝ Աղբկովկասը Խորհրդային Միության յերկրորդ հզոր բամբակային բազագրանձներու մասին: Դա հսկայական պլորեկմ և Աղբկովկասի և մանագանդ Աղբեկանի հասար:

Առանց ելեկտրիֆիկացիայի այս հարցը լուծվել չի կարող: Ելեկտրիֆիկացիայի վերաբերմամբ Աղբեկանի (բացի Բագվից) առաջին հնգամյակում հետ և մնացել Աղբեկովկասի մյուս հանրապետություններից, ուստի և եներգետիկ բազայի և ելեկտրիֆիկացիայի հարցը մասնակնդ Խորհ. Աղբեկանի համար ամենից ավելի սուր հարց և յերկրորդ հնգամյակում: Այժմ արդեն հաստատապես վորոշված և կառուցել Թարթառի հրդբոկայանը 140 հազար կիլովատ ուժով:

Մենք Աղբեկոմկուսի համար: Մինդեչառուրը կոմպլեկսային պրոբեմ և միահամանակ մի ելեկտրոկայան, վորը յենթագրում և հսկայական ամբարտակ կառուցել այնուղղ, վորաեղ Քուոր գուրս և գալիս Բողդաղ կերծից, վոչ հեռու Յեվլախից: Մասնագետներն ամբարտակի բարձրությունը նշում են 64 մետր, Ալդ ամբարտակի կառեղծի արենստական լիճ-ջրամբար 13 միլիարդ խորանարդ մետր ջրի տարողությամբ: Այդ լիճը հնարավորություն-

Հատա կարգավորելու թուռ գետի տարեկան ամբողջ հոսանքը՝ լուծելով Մինգեչառուրի պրոբլեմը՝ մենք լուծում ենք հսկայական տեխնիկական և կուլտուրական խսկական սոցիալիստական հեղափոխական հեղաշրջման պրոբլեմն Ադրբեջանի ամբողջ եկեղում: Վճռվում ե թուռ գետի պատնեշավորման դարավոր հարցը, վորտեղ տարվա կեսը ծանրագույն պայմաններում աշխատում ե Ադրբեջանի գյուղացիությունը, իր ցանքսերը վըրկելով ձեռքվածքներից և տարերային աղետներից:

200 հազար կիլովատ ուժ ունեցող հիդրոկայանը կարող է եներգիայով ապահովել Դաշքյասանի մետաղածուլական գործարնը, վորը պետք ե կառուցվի 1933 թ., Մինգեչառուրը վերացնելով Քուռի ափնյա շերտի ճահճացումը, արմատատիես լուծում ե մալարիայի, Ադրբեջանի այս պատուհասի զեմ պայքարելու հարցը, վորը գրեթե վատասերման և հասցնում առանձին ռայոնները, վորի դեմ պայքարելու ունի վոչ միայն տնտեսական, այլև և հսկայական կուլտուրական ու քաղաքական նշանակություն: Այս հսկայական միջոցառումը Քուռը դարձնում է նավարկելի, կուլտուրական գետ, նոր ձեռվ ե դնում ձկնորսության հարցերը և վերջապես հնարավորություն կտա ջրով ապահովելու մոտ 1,000,000 հեկտար բամբակային տարածություն, վորի մեծ մասը պետքական են յեգիպտական բամբակի ցանքսերի համար: Ահա թե վորքան մեծ ե Մինգեչառուրի պրոբլեմի նշանակությունը Անդրկովկասում՝ ՍԽՀՄ յերկրորդ հզոր բամբակային բազա ստեղծելու հարցում, վորը չի կարող լուծվել կուսարը յեղանակով: Մեր բոլոր կազմակերպությունները կենտրոնում և տեղերում պետք ե աջակցեն ու արագացնեն Մինգեչառուրի հետախուզական աշխատանքները, վորի մասին կա Անդրյերկրկոմի, Անդրկոմկուսի (թ) Կենտկոմի և Բազգի Կոմիտեի վորոշությունը: Ազնավոր, հանձին ընկ. Աղավերդիկի, հորափորման աշխատանքներին ցույց ե տալիս իր տեխնիկական ոգնությունը և գործական աջակցությունը:

Մինգեչառուրի պրոբլեմի, Թարթառի, Դաշքյասանի և Գյանջայում ալյումինի գործարան կառուցելու շուրջը պետք ե մորիլիքացիայի յենթարկվի ԱՍԽՀ և Անդրկովկասի ամբողջ համարակայնությունը:

Բամբակի պլանը յերկրորդ հնդամյակում, համաձայն Անդրյերկրկոմի պիենումի վորոշման, սահմանված ե 700 հազար հեկտար: Պետք ե խնդրել Անդրյերկրկոմին՝ վերանայելու այս վորոշությը:

XVII կոնֆերանսի վորոշումների մեջ ասված ե, թե վուշի և բամբակի գծով յերկրորդ հնդամյակի վերջին պետք ե ասպահովել վոչ պակաս, քան ընդհանուր արտադրանքի կրկնապատիկը, ըստ վորոշմ հիմնականը՝ պայքարն ե բերքի համար: Յենելով այս դիրքեկտիվից, հարկավոր ե յերկրորդ հնդամյակի վերջին բամբակային տարածությունների 30% աճումն ապահովել, իսկ յեթե Մինգեչառուրի պրոբլեմը ժամանակին իրացվի, ապա կարելի ե նաև մի վորքը ավելի:

Այս հաշվով դուրս ե գալիս, վոր յերկրորդ հնդամյակի վերջին մենք պետք ե ունենանք վոչ թե 700 հազար, այլ 400 հազար հեկտար ամբողջ Անդրկովկասում, իսկ Ադրբեջանում վորոշանակով պակաս: Ինչ վերաբերվում ե բերքատվության աճին, պատահած պակաս, քան 50%, այսինքն, մոտավորապես 10 ու կես ցենտների բամբակ մի հեկտարից, վորը և կտա տարածությունների աճման, բերքատվության բարձրացման գումարման գեպքում վոչ պակաս, քան բամբակի ընդհանուր արտադրանքի կրկնապատիկն Անդրկովկասում, այլ ավելի:

1932 թ. պլանն է 175,800 տոնն բամբակ: Նրա կրկնապատիկը հավասար է 350 հազար տոննի, իսկ առաջարկվող վարյանով՝ 400,000 հեկտար \times 10,5 ցենտներով մենք կստանանք 420,000 տոնն 1937 թվին, այսինքն կրկնապատիկից բարձր 80,000 տոննով: Դա ճիշտ է, մի ուղի ե, վորով մենք կարող ենք կենարոնից ավելի քիչ փող ստանալ, բայց դա բերքի և ներքին կենարոնից ավելի քիչ փող ստանալ, մորիլիկացիայի յենթարկելու համար մզկող իրական պայքարի ուղին ե:

Յերկրորդ հնդամյակում բամբակի տարածությունների 100% կլինի կոլխոզներում ե սովորողներում, ՄՏԿ լրիկ ընդգրկումը կապահովի ցանքը մշակման և բերքահավաքի հիմնական պրոցեսների մեջենայացումը, սակայն տրակտորը և ավտոմոբիլը գուակեցելով ձիուն:

Մեր առաջ ամբողջ հասակով կանգնած է բամբակի սերմաբուծական աշխատանքի պրոբլեմը: Հարկավոր ե այս աշխատանքին մասնակից գարճանել վորպես հիմնական լծակ ԶԱԿՆԻՒԹԻՆ քին կազմակերպել լաբորատորիաներ վոչ միայն սովորողներում, և կազմակերպել կազմակերպման ուղին, յուրաքանչյուր այլ և սովորողի յուրաքանչյուր հուտորում և յուրաքանչյուր բամբակային ԱՆՀԿ, նույնպես և խոշոր կոլխոզներում: Այս ժամանակ մենք մերոք կապահովենք պայքարը բերքի համար յերկրորդ հնդամյակում:

Հողաշնարարության և նոր տարածություններ յուրացնելու հետ կապված ե նաև ցանքսափոխության կարևորագույն պրոցեսը: Մենք ընկերներ, պետք ե բոնենք բամբակի ցանքսափոխության ճիշտ կազմակերպման ուղին, յուրաքանչյուր բամբակային ուայնություններում, դիրան և վերաբերքում պլենումի որակարգի հաջորդ հարցը: Դա մինազամայն համապատասխանում ե մեր բամբակային ակտումի կոնումիկային, վորտեղ կենտրոնացված ե հանրապետության բոլոր անսառների մոտ կեսը: Առանց դրան չի կարելի ապահովել կոլխոզների կայուն նյութական բազան:

Ինչ վերաբերում ե հացին, շաքարին, և թեյին, ինչպես և արյուն ապրանքներին, ապա պարզ ե, ընկերներ, վոր Խորհրդային Միությունը կապահովի բամբակարուծներին այս մթերք:

ներով, թեկուղ այնտեղ, վորտեղ դա չի վնասում բամբակին, մենք զեմ չենք, վոր հաց ցանվի: Կուսակցության անցյալ համադրեցնայան համագումարում դրա մասին ասված և Ադրբեկոմկումի (բ) կենտկումի զեկուցման մեջ:

Յերկրորդ հնգամյակի կենտրոնական հարցերից մեկն և հանդիսանում բանուժի, նրա հաշվեկշռի, աշխատանքի կազմակերպման և արտադրողականության հարցը և դրա հետ կապված կադրերի հարցը: Բացի դրանից՝ ելեկտրիֆիկացիան և ջրային տնտեսության լրիվ տեխնիկական վերակառուցումը: Մակայն, յերբ ջրային տնտեսության աշխատակիցները մտածում են ելեկտրիֆիկացիայի պլանների մասին, յես կինդրի նրանց չմոռանալ այսորվա որք: Յերկրորդ հնգամյակում պետք ե շատ լրջորեն դրվի ու վճռովի կոմունալ շինարարության ու բանվորների և ծառայողների ու մասնագետների կուլտ-կենցաղային սպասարկման հարցը ու այլոններում, և մանավանդ Գյանջայում, վորպես Ադրբենջանի յերկրորդ արդյունաբերական և կուլտուրական կենտրոն: Հարկավոր ե արդեն, վոր ույշկոմների քարտուղարները, գործկոմների նախագահներն և մեր կենտրոնական հանրապետական որդուանները հենց հիմա ի նկատի ունենան այդ, վոր ույշոնների կոմունալ և կուլտ-կենցաղային և շինարարության միջոցառումները կիրառեն, յենինով վոչ միայն այսորվա շահերից, այլ և ի նկատի ունենալով յերկրորդ հնգամյակի հեռանկարները: Կառուցել հիմունքին այնպես, ինչպես պետք ե կառուցիլավ տերը, վորպիսին պետք ե լինին մեր կուսակցական և խորհրդային աշխատողները ու այլոններում:

Նավթի և տրանսպորտի մասին յես այստեղ չեմ խոսելու: Մոտ ժամանակում Բազվի Կոմիտեն կհրավիրի Բազվի համագույն գործիքների համար կուս-տեխնիկական կոնֆերանս նավթի առթիվ, վորտեղ կրթիկն այդ հարցերը:

Պարզ ե ընկերներ, վոր այստեղ վոչ մի չափով չեն սպառված յերկրորդ հնգամյակի պրոյեქտները, դրանց վրա գեռ աշխատում են մեր կենտրոնական որդյանները և հենց վոր նրանք մշակվեն, կտրվեն լայն մասսաների քննության: Միայն կարող եմ ձեղ վրատահացնել, վոր ԱՍԽՀ, վոր անցյալ տարի հետ էր մնացել և մինչև իսկ չուներ իր ձեկակերպված հնգամյա պլանը, այժմ հետ չի մնացյուա ազգային հանրապետություններից, և ինտենսիվ կերպով աշխատում ե ԱՍԽՀ 5 ամյակի սոցշինարարության և կուլտուրական զարգացման պլանի վրա՝ զեկավարությամբ Անդրկովկասի ֆեղբառտիկ որգանների:

5. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ-ԴԱՍԻՄԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՅԵՎ ԱԳԻ-ՏԱՐԱՑԻՈՆ-ՄԱՍԱՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Խոչ նոր բան կա այժմ այս հարցի դրման մեջ. 1) 1932 թվի սոց-շինարարության և յերկրորդ հնգամյակի նոր խնդիրները և հսկայական մասշտաբները, 2) բանվորական և աշխատավորա-

կան մասանների աճած պահանջները և կուլտուր-քաղաքական մակարդակը քաղաքում և գյուղում, մասնավորապես ազգային հանրապետություններում, վորտեղ մանավանդ, գյուղատեսեալության սոցիալական վերակառուցումը կապված և մարդկանց գիտակցության մեջ կուլտուրական հեղափոխության հետ, 3) բանվորների նոր և յերիտասարդ կազմը ձեռնարկություններում, սովորողներում և ՄՏԿ, 4) կուսակցության, կոմյերիտմիության և պրոֆմիությունների հսկայական աճումը 5) միջազգային գրության բարգությունը և նոր, համաշխարային իմպերիալիստական պատերազմի վերահաս սպառնալիքը, վտանգը, ուղղված առաջին հերթին ՄԽՀՄ գեմ: Դասակարգային պայքարի կրիպտում աճումը մի շարք կապիտալիստական յերկրներում:

Մենք չենք կարող ասել թե նվաճումներ չկան Ադրբեջանի և Բագվի կազմակերպության մասսայական քաղաքական աշխատանքի բնագավառում: Որինակ, առանց մասսայական աշխատանքի և սոցրմցման ու հարվածայնության զարգացման չեր կարելի նավթային հնգամյակի կատարել 2 ու կես տարում: Բայց ինչպես դուք գիտեք, այժմ Ազնեվիլը չի կատարում արդինականը և տալիս և ծրագրի միայն 86-87%-ը, իսկ առաջն յեռամյակում տվել ե 94%:

Ներկա բամբակային գարունն, ինարկե, առանց վորոշ ագիտացիոն մասսայական աշխատանքի չեր կարող հաջողությամբ ավարտվել: Զի կարելի միջազգային բնույթի ունեցող «Խոսանքնատ» դրոշի համար մզվող պայքարի կողքիցն անցել: «Խոսանքնատ» փառապահն դրոշը լայն ժողովրդականությունն ե վայելում մեր ույշոններում և կոլխոզների միջև: Բայց և այնպես, յերբեն պետք ե մատնանշել, վոր ույշոնների մի շարք տեղաբանում և բազվում մենք ունինք մասսաններից կտրվելու սիմպոմատիկ փաստեր:

Յես կբերեմ միայն մի որինակ: Թուղթի ույշոնը բամբակացանի պլանը առաջն առաջնական և կատարել ապրելի 28-ին: Մենք տեղեւություն ենք ստացել այն մասին, վոր մոտ 500 հեկտար, այլունքն վոչ պակաս, քան 20% պետք ե կրկին ցանվի, վորովհետեւ ցանել են վոչ ժամանակին, շատ վաղ, առանց ունենալու ապրունիկան և կիմայական պայմանները և այլն: Ինչպես գիտեք որում մասին ասված և Ադրբեկոմկումի (բ) կենտկումի 11 մայիսի գրա մասին ասված և առաջնորդ կուսակցության ույշկոմի քարտագել մեզ: Մակայն, կուսակցության ույշկոմի քարտագել մեզ համոզում եմ, թե ամեն բան կարգին ե, տարված տուղարը մեզ համոզում եմ, թե ամեն բան կարգին աշխատավիճակին աղբանական գործությամբ վարչարարությամբ փոխարինելով, կուսակցության ույշկոմի և այլոնական մյուս բոլոր կազմակերպությունները չեն կոմիտեացնել գլխավորել այն իսկական ակտիվությունն ու ենտուկարարացնել գլխավորել այն իսկական ակտիվությունն ու ենտուկարարացնել գլխավորել և «Խոսանքնատ» դրոշի համար մըդղիազմը, վորը բորդրացրել և կուսակցության ույշկոմի կրկնական գործությամբ վարչարարն առաջատար կոլխոզնիների շարքերում: Կրկնական գործությամբ կատարելուց հետո մենք հաստատեցինք, վոր Ադրբեկոմկումի (բ) կենտկումի և Բազվի Կոմիտեի տեղեկությունները, կըր-

եվոր ռայկոմը կամաթե ակամա աշխատել և մոլորեցնել կենտրոմին, Հիմնականը, սակայն, վոչ միայն այն ե, թե վորքամապետք և նորիդ ցանել, այլ ռայոնական գործիչներին խայտառակ հրամանաւտարությունն ու վարչարարությունը կոլխոզների, կոլխոզնիների և մենատնտեսների վերաբերմամբ Նրանց և մասնագետների կարծիքը հաշվի առնելու ցանկություն չունենալը, «առաջնության» հետապնդումով հրապուրված ռայոնական ղեկավարների անպետք տաքարյունությունը և «ամենագիտությունը», չնայած մի շարք նախագուշացումներին:

Պենումը պետք ե ուշադրության առնի այս փաստը, վորը դժբախտաբար բացառություն չի կազմում մեր ռայոնական կազմակերպությունների պրակտիկայում, Պենումը պետք և հաստատապիս հայտարարի, վոր դա դաս և ամենքի համար: Այդ որինակ փաստեր մեր կազմակերպությունների պրակտիկայում մենք չպետք ե թույլ տանք և թույլ չնք տա:

Բագվում մենք ունենք, ճիշտ ե, ուրիշ կարգի, բայց վոչ պահան բնորոշ՝ այնպիսի խոշոր կուսազմակերպության մասսայից կտրված լինելու փաստը, վորպեսին վորոշիլովի ռայոնի Փարկումունա» նախաշրաբարանի կուսկոլեկտիվն ե: Աղրկոմկուսիք (բ) Բագվի կոմիտեի վորոշումը այդ մասին կհրապարակվի:

Գետք և գործնականում բարձրացնել կուսակցական ղեկավարության մակարդակը, մանավանդ ձեռնարկություններում, սովորողներում, ՄՏԿ, կոլխոզներում և կուսակցության բալոր ողակների և նրա շարժիշ փոկերի խորհուրդների, պրոֆմիությունների, կոմիտետիմիության, կոռպերացիայի, կամավոր ընկերությունների կապը բանվորների և աշխատավոր զյուղացիների, կոլխոզների լայն մասսաների հետ—ամրապնդելուն:

Հարկավոր ե մատնանշել, վոր յեթե մեզ մոտ խորհուրդները, պրոֆմիությունները, կոմիտետիմիությունը տանում են թեկոյ և անբավարար մասսայականքաղս քակոն աշխատանք, ապա կարծեաթե կոռպերացիայից, նույնիսկ դադարել են պահանջել կուլտուր-քաղաքական և մասսայական աշխատանք: Դա, իհարկե, ճիշտ չե, վորովհետեւ կոռպերացիան շարժիշ փոկերից մեկն ե մեր կուսակցությունից դեպի մասսաները:

Նեկավարել մեր պայմաններում, նեանակում ե կարողանալ համոզել մասսաներին: Համոզել մասսաներին պետք ե նրանց մայրենի լեզվով, Աղրբեջանի և Բագվի բազմազգի պայմաններում և Աղրբեջանի յուրահասուկ պայմաններում: Դա բարդ ինդիր ե, բայց միակ ուղիղ ճանապարհն ե, վորն ապահովում է մասսաների իսկական մորիլիզացիան և նրանց համախմբումը մեր կուսակցության շուրջը, հետո այդ ե, վոր աշխատում ենք մենք այժմ ձեռք բերել, ծավալելով և ամենամեծ չափով ուժեղացներով մեր կուսակցության կազմակերպչական, դաստիարակչական և ազիտացիոն մասսայական աշխատանքը:

Ես չեմ կարող այստեղ չասել, վոր կուսակցության կազմակերպությունները, քիչ դեպքերում չե, վոր իրենց ուսերի վրա տանում են գործնական աշխատանքի ամբողջ ծանրությունը մի

Նարք տնտեսական խնդիրների իրականացման մեջ, և վորոշ արնատեսական կազմակերպություններ մեզ մոտ այդ կողմից փոքրինչ յերես են առել: (Տեղերեց—ճիշտ ե):

Բագվի կագմակերպությունը պայքարում ե նավթի համար, ուղակի նավթով և ապրում և հասկանալի ե, վոր լիովին պատասխանատու և նավթարդյունաբերության դրության համար: Ադրբեջանի նավթարդյունաբերության մեջ կան յերկարատև պայքարում ստեղծված, հիմնականում ժամանակակից ամերիկական աեխմիկային տիրապետող ղեկավար կադրեր: Այստեղ, ինարկե, կան նաև կոնսերվատիվ մարդիկ, վորոնք հետ են մնում, այնտեղ են և կուսակցության հիմնական գծի, նավթային հնգամյակի համար մղած պայքարում առաջ քաշված կոմունիստ և անկուսական ինժեներների, տնտեսավարների յերիտասարդ կադրեր, վորոնք իրավամբ ղեկավար դիրք են գրավել նավթահանքերում և կինորոնում:

Զթուլացնելով ղեկավարությունը, քաղաքական ոժանդակություն ու անմիջական ոգնությունը, վորն ամբողջ ժամանակ Բագվի կազմակերպությունն և ապահովել նավթարդյունաբերության անտեսորդանների վերաբերմամբ, Բագվի նավթայինների—Խորհրդային Միության պրոլետարիատի առաջավոր ջոկատի—շաբաթում մասսայական քաղաքական աշխատանքն ուժեղացնելով, մենք ուղղակի պետք ասենք Աղնեվթի ընկերներին:—պատասխան տվելը ձեզ հանձնված գործի, արդիինալանը կատարելու համար, Հաշվի առեք, վոր ՎեհԱՊԵ-ի (բ) Կենտկոմի 1931 թվի հոկտեմբերի 31-ի վորոշման մեջ բավականաչափ ինժու նախագուշում և արված Աղնեվթի անտեսական ղեկավարությանը:

Բագվի և Աղրբեջանի կազմակերպության անելիքն ե շաբունակ պահպատել նավթի համար, ել ավելի բարձրացրել, ղեկի բարձրագույն ձեւերը տանել սոցմբությունն ու նարկածայնությունը, անհաշորեն պայքարել ընկեր: Ստալինի և պայմանները մարդով իրականացնելու համար, բոլշևիկորնեն ծավալելով ինքնազնադատությունը, մտրակելով թերությունները, բաց անելով պրակտիկայում յեղած ոպորտունիզմը, մորիլիզացիոյի յենթարկելով լայն մասսաները:

Բակեակի ասպարհում դրությունը փոքր ինչ ուրիշ ե: Բամբակային որգանների լուրջ թերությունների ու սխալների վրա ազգում են և կազմակերպչական անհարթությունները, տեղեց անցնելը, գետ ևս վոչ բավականաչափ կազմակերպված ղեկավար կադրերի անկայությունն ու թուլությունը:

Հենց Աղրբեջանի կազմակերպության մեջ միայն վերջին 1—1 և կես տարում մենք կարողացել ենք կուսակցության ղեկավար կագրերն ամրացնել բամբակային ուսունական ուժեղությունը:

Ենք արդեն ղեկավար կադրերի, և մասնագետների վերաբերմար վորոշ արդյունք և համեմատական կայունություն ունենք բամբակային սպիտովներում, այդ կողմից առաջ ենք զնում բամբակային ՄՏԿ և գետ նոր միայն ընդհուպ մուտենում ենք բամբակային գործարաններին: Այս տարի եւ ինչպես անցյալում, Աղրբեյակի գործարանների անպայման մասսայական աշխատանքը:

Հոեցանի կուսկազմակերպությունը Բագվի պրոլետարիատի անմիջական ոգնությամբ՝ պետք ե իր ուսերի վրա կրի ամբողջ գործնական աշխատանքն ու պայքարը բամբակի ֆրոնտում, ամեն կերպ ոգնելով բամբակային կազմակերպություններին, լայն մասսայսկան-քաղաքական աշխատանք ծավալելով սովորողներում, գործարաններում, ՄՏԿ և բամբակաբույծների շարքերում՝ աշխատելով կազմակերպչա-մնտեսապես ամրապնդել կոլխոզները և բամբակային ույսուններում հիմնականում կոլեկտիվացումն ավարտելու հիմունքով՝ այնտեղ վերացնել կուլակությունը՝ վորպես դասակարգ։ Այդ բոլորը վոչ մի չափով չի թուլացնում բաժակային անտեսողանների պատասխանատվությունը բամբակի վերաբերմամբ իրենց կատարած ամբողջ գործնական աշխատանքի, ընկ. Մտալինի վեց պայմանները բամբակի գործարաններում և մանավանդ բամբակի սովորողներու համար, սովորողներում, վորտեղ ախտությունը մեծ գործարներ և դրեւ, գորոնց արդյունավետության և ուայինալ ոգտագործման, ինչպես և արդգինալունը կատարելու համար լիովին պատասխանատու են սովորողների ու գործարանների դիրեկտորները, տրեստ ու Զակլոպկոմի զեկավարները։

Ելի մի անհրաժեշտ որինակ-Բագվի հաղաքային տնտեսությունը, Բագվի կոմիտեն ընդուուզ զբաղվում է քաղաքային անտեսության զեկավարության հարցերով; անմիջական ոգնություն ցույց տալով Բագվի քաղաքային խորհրդին։ Սակայն չի կարելի ասեւ, թե Բագվիորհրդին առանձնապես յերես և տրված։ Մինչդեռ Բագվիորհրդի կազմերն ունրա զեկավարությունը բարեխղճությամբ աշխատելով քաղաքի սոցիալիստական վերակառուցման գործում միք շարք այնպիսի նվաճումներ են սպանովել կենտրոնում և բանվորական ույսուններում բանվորների աչքի առաջ, նրանց մասնակցությամբ, գորոնցով իրավունք ունին հպարտանալու վոչ միայն Բագվի, այլև Նեղրկովկասի կազմակերպությունները։ Բագվաքի սոցիալիստական վերակառուցումը բարեկավելով բանվորական մասսաների կաւուուր-կենցաղային պայմանները, չնայելով կառուցման համար փայտեղենի, յերկաթե ու մյուս շինանյութերի ստացման ընդմիջումներին, իսկական կուլտուրական հեղափոխություն և ստեղծում Բագվում, վոր ահագին նշանակություն ունի վոչ միայն Աղբեցանի և Անդրկովկասուն, այլև Արևելքի յերկրների համար։

Ճիշտ ե, զեռ մեր Բագվիություն ու ույսունները թույլ են առնում քաղաքական և բացատրական աշխատանքները։ Նըրանք ավելի շատ հնարավորություններ ունին, քան իրացնում են, ակներե կերպով փոքր ինչ ուժերը ցըելով։ Զթուլացնելով քաղաքային անտեսության և Բագվիորհրդի մասսայական աշխատանքի հարցերի կննկրեա ու գործառնական զեկավարությունը, Բագվի կազմակերպությունը պետք է մեծագույն չափերով այդ աշխատանքի ուժեղացումն ապահովի, աշխատելով ել ավելի մեծ արդյունքների համանել Բագվի կոմիտեի վերջին պլենումի գորո-

Տնտեսորգանների պատասխանատվության հարցի հետ անքակտելի կերպով կապված ե, միավարություն մտցներու հարցը, ամենից առաջ ծեսարաններում և ցեխում։ Այստեղ մենք պետք ե հայտարարենք, վոր այդ հարցի նկատմամբ կան կուսակցության վորշակի, անառարկելի հրահանգները, վորոնք առանձնապես ցայտուն կերպով նորից սրեց ՎեհԱՊԵ-ի (ը) կենտրոմի քարտուղար ընկ. Կազմակազմակերպությունների առաջ, Մոսկվայի Կոմիտեյի վերջին պլենումում։ Մեր ուղղակի պարտականությունն ե ապահովել նրանց կատարյալ իրացումը պայքարելով յերկու տեսակ ծառամեների «ձախ» կարգի փորձերի գեմ - անտեսորգաններին փոխարինելու և նրանց անդիմացնելու փորձերի, վարչության անմիջական վարչական տեխնիկական կարգագրությունների և գործառնական աշխատանքի միջամտելու գեմ, վորով գեռ առավագում են մեր առանձին կազմակերպություններին ու գործիչները, և թե աջ կարգի, յերշ իրանքանակություններն ու վարչությունը ամեն մի մանր ու նույնիսկ տեխնիկական հարցի վերաբերմամբ գիմում են կուսակցական կազմակերպությանը, ձգտելով պատասխանատվությունից թագումի կորչման և համապատասխան «թղթի» հետեւը, զամ աշխատելով կուսկոմը տնտեսորգանի կցորդ դարձնել, իսկ քարտուղարին միջնորդ և գործակալ համարությունների համար, հենց դրանով ազատվելով կուսակցական վերանկությունից և զեկավարությունից։ Ծեր ու տնօւներ ձեռներ մեջ հանդիսանում ե դիրեկտոր։

Կազմակերպչական-կուսակցական և դաստիրակշակտն աշխատանքի հետ միասին կուսկուեկտիվի խնդիրն և մասսաների լայն մորթիկացիան ապահովել պայքար մղելու արդիքալանի համար։ Ապահովել կոմունիստների առաջատար, ավանդաբարդային գերն արտադրության մեջ, սոցմրցության և հարվածայնության զարգացումը, ավանդովել գործով կուսակցության հիմնական գծի ճիշտիրագործումը բոլոր կոմունիստների, զրանց թվում և դիրեկտորի կողմից։ Ոգնել անտեսավարին գործարանում և ցեխում միավարությունն ամրապնդել, չխառնվելով նրա վարչական ֆունկցիաներին։ Յեթե տարածայնություններ կան, գնացեք ուայլում, իսկ յիթե դա բավական չե՝ գնացեք կուսակցության Բագվի կոմիտեն կամ կենտրումը, այնտեղ կըննեն ու կողնեն ձեզ։

Չենարկության մեջ կուսամսստյական աշխատանքի և կուսակցական զեկավարության հիմնական բավանդակությունը՝ դարձրելով, այլ այն ընբոնումով, վոր նրան ընկ. Մտալինն են տալիս, յերբ ասում ե, թե մեր արդինինպալանը՝ դա կենդանի մարդկեն են, դա գետի միանալով մարդկանց աշխատանքն ե, կուսակցությանը պետք ամբողջ սոցիալիստական շինարարությանը կոնկրետ, գործառնական զեկավարություն ապահովի, անշեղ պայքարելով տեխնիկային տիրապետական աշխատարի համար, կուսամսստյական աշխատանքը չընկելով ու չհակադրելով կուսակցության ընդհարուր ինսդիրներին։

Կուսակցության կազմակերպչա-կուսակցական, դաստիրակչական մասսայական աշխատանքի հետ անխղելի կերպով կատված և ինքնաքննատադրություն և ներկուսակցական գեմոկրատացի հետագա զարգացումը։ Այստեղ յես ուզում եմ ձեզ մի որինակ բերել, — Եմիդափի գործարանի բջիջի քարտուղար ընկ. Վիսկութի յելույթը կուսկոմերի քարտուղարների կուրս-կուսկոնֆերանսում։

Նա մոտավորապիս այսպես ե ասել, — առավոտյան դուրս եմ իմ գալիս գործի. կուսկոմում բազմություն ե հավաքված, — բայց վորներն են, յեկել են զանազան հարցերով ու կարիքներով։ Իսկապես ասած՝ սեկին հարկավոր ե գործարկոմ, մյուսին՝ բնակարային բաժին, յերրորդին՝ ուայխորհուրդ, չորրորդին՝ կոոպերացիա զնալ և այլն. մարդիկ հաճախ չեն կարողանում իրենց հարցերը լուծել չնորհիվ մի շարք կազմակերպություններում, բաժիններում ու յենթաբաժիններում դեպի բանվորների պահանջմերն ու կարիքները յեղած բյուրոկրատիզմի ու ձեական վերաբերմունքի և գալիս են կուսկոմ։ Բջիջը պետք ե ոգնի և ոգնում է։ Կարճ ժամանակից հետո այդ գործը կարողացա վերջացնել, բայց արգեն նոր մարդկանց մի ամբողջ հերթ եր ստեղծվել. — «ուփեր» են։ «Քակ. Ռարոշու», «Վիշվայի», «Զարյա Վոստոկայի» բրիգադը, Բագվի կուլտպրոպրատմինի բրիգադը, տրեստից յեկած բրիգադ, Բանդուղտեսչության բրիգադ, մի բրիգադ մյուսի հետեւ և բոլորն ել ամենապատասխանառու (ծիծաղ)։

Ընկ. Վիսկութն ասում ե, մենք բոլոր պայքարում ենք ին. ընաքննադատության համար, բայց այդ բոլորից կդժվիս. վոչ մի ֆիզիքական հարավորություն չի լինի բոլորին պատասխանելու իսկ ամեն տեսակ հարցերի առթիվ քարտուղարի մոտ են գալիս նույնիսկ նայկոմի և Բագվի կոմիտեի բաժինների աշխատողները մոտ չեն գալիս իրանց գծով, չեն փնտրում իրանց կազրերը, հաճախ չեն իջնում բանվորների, ցիկային ակտիվի մոտ. կիսուն քարտուղարի կամ յեռանկյունու հետ, յերեմն ել աեինիկական աշխատողի հետ կուսկոմում ու կհեռանան, իսկ հետո կաեսնե՞ թերթում զրել են, ոճիքից բռնել են, տեղի-անտեղի հայնոյել և տմեն ինչ խճճել. Ենքան ևս ջզայնանում, վոր քիչ և մնում պայթես։ Դա աշխատանքին վոչ թե սպնում, այլ խանգարում ե։

Ինարկե, իրավացի և ընկ. Վիսկութը, թե այդպես գեղքերում ստացվում ե զիլավայր ինքնաքննադատություն։ Մեր թերությունների քննադատությունը պետք ե կատարվի թե վերեկից և թե ներքեց։ Սակայն վերեկց այնպիսի քննադատությունը, վորի մասին Վիսկութն և խոսում, սիսալ ե, թեև շատ հեշտ ե մի ամերով շարք զեկավար որդանների և հիմնարկությունների համար։

Պետք ե կարգավորել այդ գործը, այնպես անել, վոր նորմալ ընկերական քննադատություն լինի վերեկց՝ հենված ստորին կազմակերպությունների և լայն մասսաների վրա, վորի խնդիրը նրանում չի կայանում, վոր ջարդ ու փշուր անի, յերեմն ել առանց բավականաչափ հիմք ունենալու յարլիկ կացնի, այլ նըրանում, վոր ոգնի մեր ստորին կազմակերպին նըրանց համար անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելով գործնական, ստեղծագործական

աշխատանքի համար։ Այդ պետք ե հաշվի առնեն և մեր թերթերը։

Իսկ ներքեվից արվազ նենադատությունից պետք ե բռնել, վարպետ հիմնական ողակից։ Թող բանվորներն ու կուսակցականները ավելի շատ քննադատեն իրանց կուսկոմն ու նրա քարտուղարին։ Մեզնում ամենուրեք, նաև ձեռնարկությունների կուսկոմներում ձեական վերաբերմունք կա գելի զործն ու կինդանի մարդիկ, այսինքն՝ բյուրոկրատիզմ տարրելու։

Սակայն անհրաժեշտ է, վոր ինքնաքննադատությունը զարկանա վոչ միայն կուսկոմի քարտուղարի կամ ձեռնարկության յեռանկյունու աշխատանքի գծով. պետք ե զրա հետ միասին բոլշևիկյան ինքնաքննադատություն բարձրացնել ու ծավալել ույսնական, Բագվի և հանրապետական որգանների վերաբերմբ։ Վոչինչ վատ բան չկա նրանում, վոր վարեկ կազմակերպության, ձեռնարկության, կոոպերատիվի, պրոֆմիության կամ խորհրդային հիմնարկության թույլ աշխատանքի գեղքում բանվորները կամ ստորին կուսկազմակերպությունը քննադատում են թե՝ անկարգ գործության անմիջական հանցավորներին և թե՝ համապատասխան զեկավար որգաններին։ Զի խանգարում այդպես գեղքերում վոչ միայն բոլշևիկորեն ինքնաքննադատություն ծավալել տեղում, այլ և կամչել ցանկացած պատասխանու գործընն, մանավանդ ցանկացած ույսնի, Բագվի և հանրապետական կազմակերպության մեջ զանփող կոմունիստի՝ հաշվի ներկայացնելու կուսակցական կազմակերպության ու բանվորական մասայի առաջ։ Դեռևս բավարար չե բոլշևիկյան ինքնաքննադատությունը, վորը ասանձին կազմակերպությունների և գործիչների մասաներից կարգած լինելը բաց աներ գործնականում յեղած ոպորտունիզմը մերկացներ, ներգործն լիներ և ոգներ ժամանակին զայրաբեկության հիմնական զծի աղավաղումների և գործիչների գեմ, պետք ե այդ ծավալել աշխատանքի ընթացքում, զրանով համարձակորեն ու յեռանդուն կերպով զատիրակելու լայն մասսաներն ու բոլշևիկյան կազրեր զարբներով։

Անհրաժեշտ է այժմ ամբողջ օրությամբ զնել ստորին զեկավար կազրերի և զեկավարություն մակարդակը, մանավանդ, ձեռնարկությունում և ցեխում բարձրացնելու հարցը։ Կուսակցության կիսուկոմը, Բագվի կոմիտեն և սայկոմիտերը մեզ մոտ հիմնականում համարձակած են զեկավար զործիչներով։ Այժմ պետք ե ըեսի ձեռնարկությունները ու ցեխերը շարժել վորակալ կուսակցական կազրեր՝ Բագվի համարձակային և հանրապետական կուսակցական ակտիվից։

Պետք ե ալիսեն անել, վոր կուսկոմի յել ցեխօջիզների հարցությունը առաջին դիմքը հանդիսանա Ադրբեյջանի յել Բագվի կազմակերպություն մեջ, վորովհետեւ նրա աշխատանքը ամենա դժվարն ե ու պատասխանառուն, յերբեմն նրան ամենից քիչ են ոգնում, իսկ մենք բոլոր պետք ե և պարտավոր ենք ոգնել նրան։ Յեւ չեմ կասկածում, վոր կուսկոմի շատ այնպիսի ընկեր ներ, վորոնք նստած են զանազան հիմնարկություններում ու

վերնախափային կազմակերպություններում և ձեռնարկություններում կուսաշխատանք կատարելու մասին յերազելով։ Ամենից առաջ նրանց պետք եւ քաշել մշտական աշխատանքի ձեռնարկություններում, դաստիարակչական ու մասսայական քաղաքական աշխատանք կազմակերպել, դրանով ապահովել սոցշինարարության կարևորագույն տնտեսական ու կուլտուրական խնդիրների իրագործումը։

Այդ տեսակետից՝ նույնպես մեծ նշանակություն ունեն կուսակցական ակտիվիտեյն ռելյաները, վորայիմ կատարում են Բագդի Կոմիտեն, Կենտակոսը, ռայկոմները, թերթերը, Բաղդիորհուրդը, պրոֆմիությունները, կոմիերիտմիությունը և մյուս մասսայական էազմակերպությունները ձեռնարկություններում, ճաշարաններում Գաբրիել-խոնանոցներում, հանրակացարաններում կազմարմաներում, դիշերգա հերթափոխություններում և այլն:

Անպայման իրավագի և ընկ. Կազմանովիչը, վորը Մուկվայից
քաղկոմի պիենումում արտասահնած իր խորամիտ ճառում նույն-
մեխ ցեխբրձիչների քանակությունը կրծատելու անհրաժեշտության
մասին և խոսել ԳԵ վոր իրոք մեղանում յերբեմն ճեռնարկու-
թյունը 20-30 ցեխ ունի և կուսկոլեկտիվի քարտուղարը ցեխային
քարտուղարներին անձամբ չի ճանաչում: Եյդ բանն առանց ու-
շացնելու պետք և ուղղենք և դա նույնպես ճնարավորություն-
կոտ ուժերը վերաբաշխելով՝ միանգամբ ցեխում բարձրացնել
կուսկոլիակարության մակարդակը և ուժեղացնել ստորին ողակին
ցույց տրվող անմիջական ոգնությունը: Բազվի կամիսին, ույ-
նումները և կուսկոմները վոչ միայն պետք անձամբ ճանաչն,
այլ և կուսակցական կտրիերն, այդ թվում և ցեխբրձիչների քար-
տուղարների ու խմբկազմակերպիչների, վորպես մասսաների
տառաջատարների և կտղմակերպիչների՝ համապատասխան դաս-
տիրակությունն ապահովեն: Խմբկազմակերպիչը միայն բրիգա-
դիր կամ հեղինակավոր արտադրական չե, նա մասսաների զե-
կալիար կտղմակերպիչ և կուսակցության հիմնական գծի համար
մզգող պայքարում: Աւումնասիրելով և առաջ քաշելով կուսակ-
ցական կագրերը, պետք և զգայնությամբ մօտենալ ու ճանկա-
նալ կոմունիստին կամ թիկնածվին վոչ միայն արտադրությու-
նում, այլ նրա ամբողջ կուսակցական կյանքում, նրա կենցա-
զում, հաշվի առնելով նրա պատրաստականությունը, պահանջները,
ազգությունը, իսկ չե վոր մեղանում կոմունիստին ճանակ-
մոտենում են վորպես արտադրության մեջ աշխատող հարվա-
ծայինի, իսկ թե ինչ և անում նա յերբ հեռացել ե ճեռնարկությու-
նից, ինչպես և նրա ամբողջ կուսակցական կյանքը ընթանում,
ինչպես են նրա պայմանները ու շրջապատը, նրա քաղաքական
և կուլտուրական պահանջները՝ այդ բոլոր քիչ են հաշվի առ-
նչվում, յերբեմն ել միայն այն ժոմանակ են ուսումնասիրվում, յերբ
մարդն այս կամ այն զանցառության համար պատասխանա-
տիրության և կանչվում:

Կուսակցական-մասսայական և դաստիարակչական աշխատանքի ուժեղացումը պետք է լծորդվի կուսակցությունից մասսաներեւ

անցնող բոլոր շարժիչ փոկերի վերաբերմամբ՝ կուսակցական զեկավարության ուժեղացման հետ։ Մասնավորապես դրա հետ կապված է կուսակցական և բանվորական ընդհանուր ժողովների նախապատրաստության և գումարումը բարձր մակարդակի վրա դնելը։ Դա ամենից առաջ նշանակում է, որը չի կարելի թողնել բանվորական կամ կուսակցական ընդհանուր ժողովներում զեկուցելու այնպիսի զեկուցողների, վորոնք բավականաչափ պատրաստված, հրանանգված, ստուգված չեն, իսկ խալտուրչիկներին, վորոնք այդ ասպարիգում ևս կան, որուր վոնդել ու հայտարարել մամուլի մեջ։ Կուսակցության շարքերում լինինյան ուսուցման փրակը նույնպես հաճախ կտղում է այն պատճառով, զորձեական և պահանջներին չհամապատասխանող կադրեր են ջոկում և առաջ քաշվում ուսուցման... Քանակությունն, առանց վորակի հետ ուղիղ լծորդման հարկավոր արդյունքը չի տալիս։ Այդ չպետք է մոռանալ:

Դժբախտը մեղնում այնքան ել հազվագյուտ յերկույթ
չի դեպի զործն ու մարդիկ ցույց արվող ձևական վերաբերմուն-
քը: Առա Լյափիի ՄՏԿ դիրեկտոր Սուլիմինինի նամակը: Նա Բագ-
վի բանվոր եւ յենթապրենք թույլ դիրեկտոր եւ նրան Աղջաշի-
ռայլոմքի բյուրոյում հանգիմանել են՝ առանց նրա ներկայու-
թյան ու նրա հետ խոսելու: Զե վոր նա ՄՏԿ դիրեկտոր եւ, նա
միշտ ուայոնում եւ նա ինչ վերաբերմունք ե ղեպի գործիչը, կո-
մունիստը: Նա գալիս ե Բագու զանգատվելու, այն ժամանակ
«Վիշվա»-ում մի հոդված ե լույս տեսնում ե նրան, դարձյալ իր
բացակայությամբ, առանց բացատրություններ պահանջելու ռայ-
կոմը հնացնում ե կուսակցությունից: Միթե դա կուսակցական
ճիշտ վերաբերմունք ե ղեպի մի մարդ, ղեպի մի վոչ վատ կո-
մունիստ, վորը վոչ աշ ու կլոնիստ ե, վոչ «ձախ», վոչ զրուպօվ-
չչիկ: Պարզապես վուցե ՄՏԿ թույլ դիրեկտոր ե, վորի համար, ի
ղեպ, աշխատանքի պամաններ ել չեն ստեղծել:

Կենտրոնական Վերահսկիչ Հանձնաժողովը մի կամիսափառ է կազմել այդ հարցը քննելու համար։ Այդպիսի յերկույթներ կուսակցության մեջ թույլ տալ չեն կարելի։

Մասսաների ինքնույնապահության կրակի տակ առնել գետի գրձի ու կենդանի մարզը ծեփական վերաբերմունք ցույց տալը: Մեր կուսակցական տպարտալ հավաքել ամենից տոկուն և ստուգված կուսակցական կազմեր:

Յուրաքանչյուր կամունիստ, մանավանդ կուսապարատի աշխատակից՝ պետք և ապահովի բոլցիկլյան կուսակցականությունն և անձնազոնությունն աշխատանքում, անվերապահ նվիրվածություն կուսակցության ու բանվոր գասակարգին, անհաջողությունն ինքումների գեմ մղվող պայքարում, զգայնություն դեպի բանվորների ու աշխատավոր մասսաների պահանջները, կատարման ուղագիր ստուգում, և սկսած գործը մինչև վերջը հասցնելու համառություն:

Գեղի գործն ու մարդիկ ցույց տրվող բյուրոկրատական և
ձեսկան վերաբերունքի վաստերը վարտեղ ել դրանք լինեն,

պետք ե արմատախիլ անել մինչև վերջը: Խորհուրդային ապարատում յեղած բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելը կուսակցության կենսոնական խնդիրներից մեկն ե: Պետք ե լավ հիշել կուսակցության 16-րդ համագումարում ընկ, Ստալինի աստծ խոսքերը. «Բյուրոկրատիզմի վտանգն ամենից առաջ կայանում է նրանում, վոր նա զրվանի տակ ե պահում մեր հասարակարդի խորքելում թագնված հսկայական ուղղվածությունը, թույլ չտալով նրանց ոգտագործել աշխատում ե վոչնչի հավասար: այնել մասսաների ստեղծագործական նախաձեռնությունը, կաշկանգելով այն կանցելյարշանայով, և բանն այստեղ է հասնում, վոր կուսակցության յուրաքանչյուր նախաձեռնություն դարձնի մանրիկ ու վոչնչի պետք յեկող փշտանքամարտության: Յերկրորդ, բյուրոկրատիզմի վըտանգը կայանում է նրանում, վոր նա կատարման ստուգումը չի հանդուրժում և փորձում ե ղեկավար կազմակերպությունների հիմնական ցուցմունքները վերածել մի դատարկի, կանգանի կյանքից կտրված թղթի կտրորի: Վտանգ են ներկայացնում վոչ միայն և վոչ այնքան մեր հիմնարկություններում մնացած հին բյուրոկրատաները, այլ և, մասնավոր նոր բյուրոկրատները, խորհրդային բյուրոկրատաները, վորոնց մեջ «կոմունիստ» բյուրոկրատները դեռ ես վերջին դերը չեն խաղում: Յես նկատի ունեմ այն «կոմունիստաներին», վորոնք կանցելյարական կարգադրություններով ու «գեկրետաներով», վորոնց ուժին իրանք հավատում են ինչպես ֆետիշի, աշխատում են բանվոր դասակարգը և գյուղացիության միլիոնանոց մասսաների ստեղծագործական նախաձեռնությունն ու ինքնազործունեյությունը նենազափոխել:

Խոդիրը կալանում է նրանում, վոր ջախջախելով մեր հիմնարկություններում ե կաղմակերպություններում յեղած բյուրոկրատիզմը, լիկիդացիայի յենթարկենք բյուրոկրատական «բարքերն» և «սովորությունները» և ճանապարհ մաքրենք մեր հասարակակարգի ուղղվածութելու: Նախաձեռնությունն ու ինքնազործունեյությունը ծավախլու համար:

Դա հեշտ խնդիր չե, «մատի մի շաբժումով» լուծել այդ չեղաբեկի: Բայց պետք ե լուծել՝ ինչ ել վոր լինի, յեթե ուղում ենք մեր յերկիրը վերափոխել սոցիալիզմի սկզբունքով:

Բյուրոկրատիզմի դեմ մզկող պայքարում կուսակցության աշխատանքը չորս գծով ե ընթանում: - ինքնամենակատարյունը ծավալելու գծով, կատարմակերպելու, ապարատը զելու և վերջապես՝ ներքելից, բանվոր դասակարգի նվիրված աշխատակիցներ գեղի ապարատն առաջ քաշելու գծով:

Առաջնորդի այդ խոսքերումն ե բյուրոկրատիզմի դեմ մեր անհաջող պայքարի մարտական ծրագիրը:

Անդրկովկասյան կազմակերպությունների մասսայական, քաղաքական և դաստիարակչական աշխատանքի զարգացման տեսակետից ահազին նշանակություն ունի ընկ. Ստալինի «Նամակ կովկասից»-ը, մանավանդ կազմակերպության բոլշևիկյան կովկամարդության գործում, և այդ նամակին վորպես պատասխան՝ Ադրբեյջանի կազմակերպությունների առաջադրած ինքնաստուգումը, բեկանական կովկամարդ Վեկո.Պետք (բ) կհնտկոմի 1931 թվի

հոկտեմբերի 31-ին կայացրած վորոշումները: Այդ ինքնաստուգումը պետք ե իրոք բոլշևիկորեն ծավալի վոչ միայն Բագվումը, այլ և Ադրբեյջանի բոլոր ուսուններում, մանավանդ վոր Վեկո.Պետք (բ) կհնտկոմի այդ վորոշման մեջ շատ, շատ և շատ խիստ ե խոսված զյուղական հարցում յեղած սխալների, անդրկովկասյան և ադրբեյջանյան կազմակերպության գյուղում ունեցած խնդիրների և աշխատավոր ու կոլխոզային գյուղացիության լայն մասսաները ղեկավարելու մասին:

Ընկերներ, որից որ ուժեղանում է ու սրվում բոլոր կապիտալիստական յերկրներում զասակարգային պայքարը, ինչպես և իմպերիալիստական պատերազմի վտանգը, վորը ամենից առաջ նորի բրային Միության դեմ և ուղղված կապիտալիստական յերկրների ճգնաժամը չի թուլանում այլ խորանում և Կապիտալիստ մի այնպիսի շնաձուկ, ինչպիսի «Մոյալ գետը Շելլ» ղեկավար, նավթ «Նապոլյոն», բուրժուազիայի խոշորագույն և ամենաավանդուր լիդերները մեկը — Դետերդինդն ե, մնանկության նախորյակին և գոնվում:

Բուրժուական աշխարհի խոշոր գործարանները հաստատում են, վոր նրան ել նույն ճակատագիրն ե սպասում, ինչ վոր իվարկրեյքերին, վորին բուրժուական աշխարհի լուսատուններից և հերոսներից մեկն են համարում:

Դա կապիտալիստական յերկիրները հոշոաող ձգնաժամի սրության պատկերներից մեկն են:

Նույն այդ ժամանակ Խորհրդական Միությունն անում է ու ամրապնդվում, հազմանարելով անցողակի զժվարությունները՝ վոր կան մի շարք ուսուններում յեղած անբերդիության պատճառով Մեր պարտականությունն ե ապահովել 1932 թվի առաջին հագամյակի ավարտական տարվա արդինպահնի իրադործումը՝ առաջին հերթին նավթի ու բամբակի նկատմամբ:

Ամրապնդել Խորհրդային Միության պաշտպանությունը, ՈՍՈ-Ավիախիմի մասսայական աշխատանքը ծավալել Բագվում և ուսուններում:

Ուժեղացնել կուսակցության և նրա բոլոր շարժիչ փոկերի կազմակերպչական-դաստիարակչական ու մասսայական-քաղաքական աշխատանքը:

Անդրեյերկոմի զեկավարությամբ՝ շարունակ ամրապնդել Անդրբեյջանի գործադրությունը և գործությունը Աղբյան գործադրությունը, բոլորանվեր և մինչեւ վերջ հավա-

ատարի մնալով կուսակցականությունը, բոլորանվեր և մինչեւ վերջ հավատարի մնալով կուսակցականությունը, կուսակցականությունը գծին:

Վեկո.Պետք (բ) կենտկոմի և ընկ. Ստալինի ղեկավարությամբ՝ անշեղ գնալ ղեկի առաջ, ղեկի համաշխարային պրոլետարիատի վերջնական հաղթանակը (բուռն ծափահարություններ):

12 4nq.

VA 357

80

HAQ(B)F MƏRKƏZİ VƏ BAKЬ QOMITƏLƏRİ
V. I. POLONSKI

JAZ QƏNT-TƏSƏRRUFATЬ QAMPAŃJASЬNЬN
JƏQUNLARЬ VƏ AZƏRBAYÇAN FIRQƏ TƏŞQİ-
LATLARЬNЬN VƏZİFƏLƏRI HAQQЬNDА

HAQ(B)F MQ, MQQ, BQ VƏ BQQ-nын 1932-çι II,
11 İjun tarixli birləşmiş plenumundakъ məruzəsi

AZƏRNƏŞR — 1932